785
Suplans
ychy Elue

TABULÆ DIRECTIVÆ,

Tum

DIVINI OFFICII

Juxta ritum S. R. Ecclesiæ recitandi,

Tum

SS. MISSÆ SACRIFICII

celebrandi.

Cum adjuncto

MEMORIALI

De munere Sacerdotis boni.

Ex Instr[illegible]ctione practica,

P. TOBIÆ LOHNER,
Societatis JESU.

Denuo recusæ.

NISSÆ, Typis Christophori Lertz.
Anno M. DC. XCIV.

[illegible] Fris Stanislai Miklaszewski [illegible]
[illegible]

Et ad

Usum necessarium

Omnibus Sacerdotibus,

Et ad

Sacerdotii dignitatem

aspirantibus.

Præcipuè verò,

DD. Sodalibus Almæ,

& per utramque Silesiam

Antiquissimæ Sodalitatis

Nissenæ.

BEATÆ VIRGINIS

MARIÆ

Gloriosè in Cælos

ASSUMPTÆ.

In Collegio

SOCIETATIS JESU.

In Strenam Anni M. DC. XCIV.

Dicatæ.

1731. Decreta pro elevatione Officii S. Matris Congreg. S. Monicae sub ritu duplici 26 Augusti 1730
Patrocinium S. Josephi Dca 3 post Pascha.
SS. Gabrielis et Raphaelis Archangelorum Officia cum propriis pro Congregatione Eremitarum Camaldulensium 1731 (9 Iul.)
S. Andreae Corsini ritu duplici 3 Janu. 1731.

TABULÆ DIRECTIVÆ *PRO* OFFICIO DIVINO RECITANDO.

Ordo Festorum.	Invitatorium.	Hymnus	Antiphonæ.	Psalmi.
Dupl. 1. & 2. class.	Proprium, vel ex comuni.	Proprius, vel ex commun.	Propriæ, vel ex communi, duplicantur.	Proprii vel ex communi.
Dupl. per annum.	Proprium, vel ex commun.	Proprius vel ex commun.	Propriæ, vel ex communi, duplicantur.	Proprii vel ex communi.
Semiduplex.	Ex communi.	Ex comuni nisì propr.	Ex communi, nisì propriæ.	Ex Communi.
Dominica.	Ex Psalterio nisì proprium	Extr. Adv. Quad. Pass. & Pasch. ex Psalm.	Extra Advent, Quad. & Passion. ex Psalt.	Ex Psalterio.
Dies infra Oct.	Ut in Festo.	Ut in Festo.	Ut in Festo, non tamen duplicantur.	Ut in Festo.
Simplex.	Ex Commun.	Ex Comun.	Ex Psalterio de feria occurrente.	Ex Psalterio de Feria occurrente.
Off. B. M. V. in Sab.	Proprium.	Proprius.	Ex Psalterio de Sabb.	Ex Psalterio de Sabb.
Feria.	Ex Ps. ext. Adv. tem. Pass. & Pasc	Ex Ps. ext. Adv. Quad & tēp. Pasc	Ex Psalterio.	Ex Psalterio.
Tempore Paschali.	Prop. vel ex comun vel Ps. addito Allel.	Proprius, vel ex commun. aut Psalt.	Unius Noct. Psalmi sub sola 1. Antiph. addito Allel.	Proprii, vel ex communi vel ex Psalterio.

Nisì subjungantur Laudes, dici potest Ora-

Absolutiones.	Benedictiones	Lectiones.	Responsoria.	Hymnus Ambros.
Tres ordinariæ.	9. ord. nisi dic. Ev pro 9. lec	Novem propriæ, vel ex communi.	Octo Propria vel ex communi.	Dicitur.
Tres ordinariæ.	9. ordin. nisi dicat Eva. pro 9. lect.	9. noct. 1. de Script. occurr. nisi prop. vel ex com̄. affig.	Octo Propria, vel ex communi.	Dicitur.
Tres ordinariæ	9. ordin. ùt in duplici.	9. Noct. 1. de Scr. occ. nî fer. Maj. occur.	Octo ex com̄uni nisì prop. notentur.	Dicitur.
Tres ordinariæ.	Novem ordinariæ.	9. ex prop. de temp. præt. Pascha & Pentec.	Oct. extr. Adv. & Sep. & deinc. usque ad Pasch.	Dicit, extr. Adven. Sept. deinceps usque ad Pasch.
Tres ordinariæ.	Ut in Festo.	9. Noct. 1. de Script. occ reliq. prop. vel ut in Festo.	Octo, ùt in Festo.	Dicitur.
Una juxta ordin. fetiarum.	Tres ex tert. nocturno.	Tres una aut dup. de Scr. occur. Rel. prop. aut ex com̄. SS	Duo ex com̄. juxt. ord. fer. in 2. immisce. Gloria Patri.	Dicitur.
Propriæ.	Propriæ.	Tres Duæ de Script. occurr. 3. prop.	Duo propria.	Dicitur.
Una juxta ordin. feriar.	3. juxta ordin. feriar.	3. de Scri. occ. ext. Quadrag. & Vigilias.	Tria extra temp. Pasc. intrà illud, 2.	Non dicitur, nisì tempore Paschali.
Ut in aliis festis, vel feriis	Ut in aliis festis, vel feriis	Ut in aliis Festis vel feriis.	Propr. vel ex com̄. aut prop. de temp. Ante v. addit. Allel.	Dicitur exceptâ Feria 2. Rogationum.

tio, Benedicamus, &c. vel tantùm Oratio Dominica.

Ordo Festorum.	Antiphonæ.	Psalmi.	Capitulum	Hymnus.
Duplex.	Propriæ, vel ex communi.	Dominicales.	Proprium, vel ex communi.	Proprius, vel ex communi.
Semiduplex.	Ex communi, nisì propriæ.	Dominicales.	Ex communi, nisì Proprium.	Ex communi, nisì Proprius.
Dominica.	Ex psalterio extra Advent. & Septuages.	In Septuag. pro 1. & 2. Miserere & Confitemini.	Proprium, vel ex Psalterio.	Ex Psal. extra Adv. Septuages. & Tempus Paschale.
Dies infrà Oct.	Ut in Festo: sed non duplican.	Ut in Festo.	Ut in Festo.	Ut in Festo.
Simplex.	Ex comm. nisì prop.	Dominicales.	Ex comm. nisì prop.	Ex comm. nisì prop.
Offic. B. V. in Sabb.	Propriæ.	Proprii.	Proprium.	Proprius.
Feria.	Ex Psalterio nisì propriæ.	Ex Psalt. Tempore Paschali Dominicales.	Ex Psalterio nisì Proprium.	Ex Psal. extra Advent. Sept. & Tēpus Paschale.
Tempore Paschali.	Additur Alleluja, nisî priùs habeatur.	Dominicales etiam in feriis.	Pro Apost. Mart. & feriis propr, aliàs ex com.	Pro Apost. & Mart. & fer. propr. aliàs ex communi.

Terminantur Laudes per Pater noster, Dominus det

Versus.	Antiphon. ad Bened.	Preces.	Oratio.	Suffragia.
Proprius, vel ex communi.	Propria, vel ex communi.	Non di-	Propria, vel ex communi.	Omittuntur
Ex communi, nisi proprius.	Ex communi, nisi propria.	cũtur nisi	Propria, vel ex communi.	Dicunt. extra Adv. Tẽpus Passion. & Paschale.
Ex Psalterio, nisi proprius.	Ex Psalterio, nisi propria.	in feriis	Propria.	Dicunt. extra Advent. tempus Passionis & Paschale.
Ut in Festo.	Ut in Festo sed non duplicatur.	majo-	Ut in Festo.	Omittuntur
Ex comm. nisi prop.	Ex comm. nisi propria.	ri-	Propria, vel ex communi.	Dicũt. extra Adv. tẽp. Passion. & Pasch
Proprius.	Propria.	bus, & vigi-	Propria mutatur à Nativ. usq; ad Purification.	Dicuntur extra Tempus Paschale.
Ex Psalter. extra Advent. Sept. & Tempus Paschale.	Ex Psalterio, nisi propria.	liis sim-	Dominicæ. In feriis majoribus propria.	Dicunt. cũ com̃. de cruce extr. Adv temp. Pass. & Paschale.
Proprius, vel ex communi, cum Alleluja.	Propria, vel ex communi, cum Alleluja.	plicibus.	Propria, vel ex communi.	Fit sola commem. de S. Cruce.

nobis, &c. & Antiphonam, cum: Divinum auxilium, &c.

Ordo Festorum.	Hymnus.	Antiphona.	Psalmi.	Capitulum.
Duplex.	Ex Psalterio.	Ex Laudibus non duplicat.	Tres Ordinar.	In prima, Regi in Rel. prop. vel ex comm.
Semiduplex.	Ex Psalterio.	Ex Laudibus.	Tres Ordinar.	Ut in Duplici.
Dominica.	Ex Psalterio.	Ex Psalterio, nisi propria.	Extra Tem. Pasch. 4. cum Symb. Athanas.	Ex Psalterio, nisi proprium.
Dies infra Octav.	Ut in Festo.	Ut in Festo sed non duplic.	Ut in Festo.	Ut in Festo.
Simplex.	Ex Psalterio.	Ex Laudibus.	Tres Ordinar.	Ut in Duplici.
Offic. B. Mar. Virg. in Sabbath.	Ex Psalterio in fine, Iesu tibi.	Ex Laudibus.	Tres Ordinar.	Ut in Duplici.
Feria.	Ex Psalterio.	Ex Psalterio vel propr. de Tempore.	Ex Psalterio.	In prima. Pacem, Reliqua ex psalterio.
Temp. Pasch.	Ex Psalterio, extra Octavam Paschæ.	Ex Laudibus, cum Allel. nisi priùs adsit.	Tres Ordinar.	In prima Regi. In reliquis proprium.

Terminantur hæ Horæ per Pater noster; nisi subjungantur.

Responsorium breve.	Oratio.	Preces.	Lectio brevis.
In prima ordinarium. In reliquis propr. vel ex communi.	In 1. ordin. In reliquis de Festo.	Non dicuntur.	Ex Capit. Nonæ.
Ut in Duplici.	Ut in Duplici.	Dicũt. extra Octav. in sola prima.	Ut in Duplici.
Ex psalterio, juxta varietatem temporum.	In prima, ordin. In reliquis de Dominica.	Dicuntur extra octav. in sola prima.	Ex Psalterio.
Ut in Festo.	Ut in Festo.	Non Dicuntur.	Ut in Festo.
Ut in Duplici.	Ut in Duplici.	Dicũt. in sola 1. solæ dominical.	Ut in Duplici.
In prima ordinarium, cum: Qui natus. In reliquis proprium.	In prima ordinaria. In reliquis propria.	Dicuntur in sola prima solæ Dominicales.	Ex Capitulo Nonæ.
Ex Psalterio.	In prima propria. In reliquis ex laudib.	Dicunt. integræ in Feriis Majoribus & Vigil.	Ex Psalterio.
In prima ordinarium. In reliquis propr. vel ex comm. cum dupl. Allel.	In prima ordinaria. In reliquis, ùt in Laudibus.	Dicuntur extra Duplex & Octavas.	Ex Capitulo Nonæ.

Laudibus, tunc enim etiam Antiphona de B. Virg. dicitur.

IV. TABULA PRO VESPERIS ET

Ordo Festorum.	Antiphonæ.	Psalmi.	Capitulum.	Hymnus.
Duplex.	Propriæ, vel ex commun.	Proprii, vel ex communi.	Proprium, vel ex communi.	Proprius, vel ex communi.
Semiduplex.	Propriæ, vel ex commun.	Proprii, vel ex communi.	Proprium, vel ex communi.	Proprius, vel ex communi.
Dominica.	Propriæ.	Proprii.	Ex psalter. vel propriũ, de Tempor.	Proprius.
Dies infrà Octav.	Ut in Fest. sed non duplicant.	Ut in Festo.	Ut in Festo.	Ut in Festo.
Simplex.	Ex Psalterio.	Ex Psalterio.	Ex communi, nisì prop.	Ex communi, nisì prop.
Offiic. B. M. V. in Sabb,	Ex Psalterio.	Ex Psalterio.	Proprium.	Proprius.
Feria.	Ex Psalterio.	Ex Psalterio.	Ex psalter. vel propriũ, de Tempore	Ex psalt. vel proprius de Tempore.
Temp. Pasch.	Propriæ, vel ex communi, cum Alleluja.	Proprii, vel ex communi.	Proprium, vel ex communi.	Proprius, vel ex communi.

Terminantur Vesperæ per Pater noster, Completo-

℣. & Anti- ad Magn.	Preces.	Oratio.	Suffragia.	Complet.
Propr. vel ex communi.	Non dicuntur.	Propria, vel ex communi	Non dicuntur.	Sinè Precibus.
Propr. vel ex communi.	Non dicuntur.	Propria, vel ex commun.	Dic. ext. Adven. Tē. Pass & Paschale.	Cum Precibus.
Ex Proprio vel de tempor.	Non dicuntur.	Propria.	Dic. ext. Advent. temp. Pass, & Pasch	Cum Precibus.
Ut in Festo Antiph. non duplicatur.	Non dicuntur.	Ut in Festo.	Non dicuntur.	Sinè Precibus.
Ex communi, nisì propr.	Non dicuntur.	Propria, vel ex commun.	Dicuntur extra temp. Paschale.	Cum Precibus.
Propr.	Non dicuntur.	Propria.	Dicuntur extra temp. Paschale.	Cum Precibus.
Ex Psalterio, vel Propr. de Tempore.	Dicunt. in feriis major. extra temp. Pasch.	Domini. nisì sit Propria.	Dicunt. extra Adv. tēp. Passion. & Paschale	Cum Precibus.
Propr. vel ex communi.	Non dicuntur,	Propria, vel ex commun.	Non dic. Fit tant. comme. de S. Cruce extra Dupl. & Octavas.	Cum Precibus, extra Dupl. & Octavas.

tium per Antiph. Divinum Auxil. Pater. Ave. Credo.

OBSERVANDA
AD HAS TABULAS.

I.

QUandocunque aliud Speciale in Officio proprio diſponitur, ceſſat Tabularum Præſentium diſpoſitio ; quia ſpeciale derogat univerſali.

II. Quando duo Feſta novem Lectionum occurrunt, alterum transfertur in diem proximum non impeditum. Eſt autem dies non impeditus, in quo nullum Feſtum aliud novem Lectionum occurrit. Dies infra Octavam non ſunt dies impeditus reſpectu Duplicium translatorum, nisi ſint Octavæ Privilegiatæ: Paſchatis, Pentec. Epiphaniæ, Corpor. Chriſti. Semiduplicia infra Octavam occurrentia, ſolùm in diem ſequentem transferri poſſunt ; qui ſi impediatur, ultra Octavam transferri debent.

III. Cum Octava celebrantur, præter Feſta in Breviario notata, Feſtum Dedicationis, & Patroni vel Titularis. A die Cinerum uſque ad Dominicam in Albis ; & à die 17 Decemb. uſque ad Nativitatem nullum Feſtum cum Octava celebratur. Quòd ſi inchoata ſit, abrumpitur.

TA-

TABULÆ DIRECTIVÆ.

Pro SS. Missæ Officio celebrando.

In Dominicis per Annum.

Tempus	Color	Missa	Glor.	Credo	Præfa.	Benedict	Orationes.
Adventus.	Viol.	prop.	Omit.	Dicit.	Communis	Benedicamus.	2. DEUS, qui 3. Eccles. vel pro Papa.
Ab 8. Epiphan.	Virid.	prop.	Dicit.	Dicit.	Commuuis	Ite.	2. DEUS, qui salutis. 3. Eccl. v. Pa
A Septuagesima.	Viol.	prop.	Omit.	Dicit.	Communis	Benedicamus.	2. A cunct. 3. Ad libit.
A die Cinerum	Viol.	prop.	Omit.	Dicit.	Quadrag.	Benedicamus.	2. A cunct. 3. pro vivis. & defunct.
A Domi. Pass.	Viol	prop.	Omit.	Dicit.	De Cruce	Benedicamus.	2. Eccles. vel pro Papa.
Ab 8. Paschatis.	Alb.	prop.	Dicit.	Dicit.	Paschal.	Ite.	2. Concede 3. Eccl. vel pro Papa.
Ab 8. Pentec.	Virid.	prop.	Dicit.	Dicit.	Communis	Ite.	2. A cunct. 3. Ad libit.

In Feriis.

Advent.	Viol.	Domi.	Omit.	Omitt	Com.	Benedi.	Dominical.
ab 8. Epiphan.	Virid.	Domi.	Omit.	Omit.	Communis	Benedicamus	Dominicales.
à Septuages.	Viol.	Domi.	Omit.	Omit.	Communis	Benedicamus	Dominicales.
à die Ciner.	Viol.	Prop.	Omit	Omit.	Quadrag.	Benedicamus	1. Prop. 2. & 3. Dom.
à Dom. Passion.	Viol.	Prop.	Omit.	Omit.	De Cruce.	Benedicamus.	1. Prop. 2. Eccles. vel pro Papa.
ab 8. Pasch.	Alb.	Dom.	Dicit.	Omit.	Pasch.	Ite.	Dominicales.
ab 8. Pent.	Virid.	Dom.	Omit.	Omit.	Communis	Benedicamus	Dominicales.

In Duplicibus.

Tempus	Color.	Missa	Gloria.	Credo.	Præfatio.	Benedict.	Orationes.
Adventus.	Ru- Al-	Pro-	Sem-	Ut	Pro-	Ite.	2. Feriæ.
ab 8. Epiph.	ber bus	pri-	pe	nota	pri-	Ite.	Unica.
A septuagesima.	pro pro	a,	r;	tur	a.	Ite.	Unica.
A die Cinernm.	Mar- non	vel	di-	c.ij.	vel	Ite. Evãgel. Fer. in fin.	2. Feriæ.
A Dom. Passion.	ty- Mar-	Com	ci-	Ru-	com-	Ite. Evãgel. fer. in fin.	2. Feriæ.
Ab 8. Paschat.	ri- tyri-	mu-	tu-	bri-	mu	Ite.	Unica.
Ab 8. Pentec.	bus bus	nis.	r:	cæ.	-nis.	Ite.	Unica.

In Semiduplicibus.

Tempus	Color.	Missa	Gloria.	Credo.	Præfatio.	Benedict.	Orationes.
Adventus.	Ru- Al-	Pro-	Sem	ut	Pro-	Ite.	2. Feriæ. 3. Deus, qui
ab 8. Epiphaniæ.	ber, bus	pri-	pe	nota	pri-	Ite.	2. & 3. Domin.
à Septuagesima.	pro pro	a,	r.	tur	a,	Ite.	2. & 3. Domin.
à die Cinerum	Mar- non	vel	di-	c.ij.	vel	Ite. Evã. Fer. in fi.	2. Feriæ. 3. à cunct.
à Dom. Passion.	ty- Mar-	com	ci-	Ru-	Do-	Ite. Evang. Fer. in fi.	2. Feriæ. 3. Eccles. vel pro Papa.
ab 8. Paschat.	ri- tyri-	mu-	tu-	bri-	mini	Ite.	2. & 3. Domin.
ab 8. Pentecost.	bus. bus.	nis.	r,	cæ.	cæ.	Ite.	2. & 3. Domin.

In Simplicibus.

Tempus	Color.	Missa	Gloria.	Credo,	Præfatio.	Benedict	Orationes.
Advent.	Ce-	di-	t	Fe-	ri-	æ.	2.de Sancto, 3.Deus,qui,
ab 8. Epiph.	Alb. v Rube.	Pro.v. com.	Dici- tur.	Omit.	Com- munis	Ite.	2.&3.Do- minicales.
à Septu- agesi.	Alb.v. Rube.	Pro.v. com.	Dici- tur.	Omit.	Com- munis	Ite.	2.&3.Do- minicales.
à die Ciner.	Ce-	di-	t	Fe-	ri-	æ.	2.de Sancto, 3. à cunctis.
à Domi. Passion.	Ce-	di-	t	Fe-	ri-	æ.	2.de Sancto, tantùm.
ab 8. Pasch.	Alb.v. Rube.	Pro.v. com.	Dici- tur.	Omit.	Pa- schal.	Ite.	2.&3.Do- minicales.
ab 8. Pentec.	Alb.v. Rube.	Pro.v. com.	Dici- tur.	Omit.	Com- munis	Ite.	2.&3.Do- minicales.

In Missis Votivis.

SSS.Tri nitat.	Albus	Pro- pria.	Omit.	Omit.	Pro- pria.	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis.
S.Spiri- tûs.	Ruber	Pro- pria.	Omit.	Omit.	Pro- pria.	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis.
SS.Eu- char.	Albus	Pro- pria.	Omit.	Omit.	de Na- tivit.	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis.
de Passi- on.	Viol.	Pro- pria.	Omit.	Omit.	de Cruce	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis.
de S. Cruce.	Rub.	Pro- pria.	Omit.	Omit.	de Cruce	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis.
de B. Virg.	Albus	Pro- pria.	Omit.	Omit.	Pro- pria.	Benedi- camus.	2.diei curr. 3.deS.Spir.
SS.An- gel.	Alb.	Pro- pria.	Dicit.	Omit.	Com- munis	Ite.	2.&3.diei currentis.
de S.A- postol.	Rub.	Pro- pria.	Omit.	Omit	De S. Apost.	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis.
Tē. belli & aliis.	Viol.	Pro- pria.	Omit.	Omit.	Com- munis	Benedi- camus.	2.&3.diei currentis
Pro De- functis.	Niger	Pro- pria.	Omit	Omit.	Com- munis	Requie- scant.	Una v.plur. p.qual.miss.

RE-

REGULÆ EX RUBRICIS MISSALIS.

1. A Dominica Passionis usque ad Cænam Domini non dicitur psalmus *Judica*, nec *Glotia Patri*, nisì in Festis.

2. *Gloria in Excelsis*, & *Ite Missa est* dicuntur, quoties in Matutino dictus est Hymnus *Te Deum*, &c. In Missis votivis privatis nunquam dicitur, nisì in Missa B. V. in Sabbato, & Angelorum. Neq; in votivis sòlennibus, in quibus color violaceus adhibetur.

3. A Festo Purificationis usq; ad Septuagesimam, & à Festo SS. Trinitatis usq; ad Adventum in Missis de Tempore & Festis non duplicibus dicitur 2. Oratio *A cunctis*, 3. ad libitum.

4. Infra Octavas, & in vigiliis quæ jejunantur 2. Oratio de B. V. 3. *Ecclesiæ* vel pro Papa, nisì aliter in Missali notetur. In Dominicis infra Octavas dicuntur tantùm duæ Orationes, nisì facienda sit commemoratio.

5. In Festis simplicibus & Feriis per annum dicuntur 3. Orationes aut 5. aut 7. aut plures, dummodo impares. Si occurrat fieri commemorationem alicujus Sancti, ea ponitur 2. loco, & 3. Oratio, quæ aliàs 2. loco erat dicenda. In Missis privatis fit commemoratio de omnibus, de quibus facta est in laudibus. Si facienda sit commemoratio pro defunctis, semper dicitur penultimo loco. Si dies infra octavam incidat in Vigiliam, Feriam Quatuor temp. aut 2. Rogationum, Missa fit de feria, commem. octavæ. Excip octavam Corp. Christi.

6. De Feria fit commemoratio in Adventu, Quadragesima, Quatuor Temporibus, Rogationibus, Vigilia, quando Missa dicenda est de Festo illis temporibus occurrente.

7. In Missa feriali Adventûs post Graduale omittitur *Alleluja*, cum suo Versu: quod non fit in Votivis, quæ dicuntur eo tempore, sicut nec in Festivis. Tractus non dicitur in Missa Feriali à Septuagesima ad Quadragesimam, quando repetitur Missa Dominicæ; dicitur tamen in Votivis.

S. Tem

8. Tempore Paſchali tam in Miſſa de tempore, quàm de Sanctis additur in Introitu duplex *Alleluja*, & in fine Offertorii & Commemorationis unum *Alleluja*, ubi aliàs non habentur. Et omiſſo Graduali dicuntur duo Verſus cum 4. *Alleluja*.

9. *Credo* nunquam dicitur in Feſto ullius Martyris, Confeſſoris non Doctoris, Virginis aut non Virginis, niſì Beatæ Mariæ Magdalenæ, & ſi Patronus ſit Templi, aut Reliquia notabilis de eo habeatur. Dicitur omnibus diebus infra Octavas Feſtorum, quibus dictum eſt *Credo*. Item omnibus Dominicis per Annum. Dicitur etiam, utì & *Gloria in Excelſis* in Miſſis Votivis, quæ ſolenniter pro re gravi, vel pro publica Eccleſiæ cauſa celebrantur, quando non adhibetur color violaceus, in quibus etiam dicitur una Oratio tantùm.

10. Præfatio ſemper dicitur Dominicalis, niſì Miſſa Propriam habeat: excipe, Miſſam Requiem (in quâ ſemper communis dicitur) & Miſſas votivas infra Nativitatem Domini, ubi Præfatio Nativitatis dicitur, licèt votiva propriam habeat.

11. *Communicantes & hanc igitur* non dicitur ultra Octavam etiamſi Præfatio Feſti ultrà dicatur. Non omittitur infra Octavam, licèt Præfatio Octavæ ob ſpecialem Præfationem Miſſæ Feſtivæ, vel Votivæ omittenda ſit.

12. Miſſæ Votivæ poſſunt in omnibus Feſtis, quæ non ſunt primæ Claſſis (teſte Gavanto) dici ex gravi cauſa, quales juxta bonos Auctores apud P. Gobat in Alph. Sacrif. n. 709. ſunt 1. ut ſatis fiat Fundationi. 2. promiſſum & acceptum ſtipendium. 3. malum grave publicum avertendum, vel ſimile bonum procurandum. 4. Devotio ſingularis lecturi vel audituri ſacrum.

13. Duplicia translata ante Octavas, celebrantur infra eaſdem (niſi ſint de exceptis) primo quovis die non impedito. Semiduplicia ad libitum, non transferuntur.

14. Evangelium S. Joannis ſemper legitur in fine Miſſæ, niſì quando fit de Feſto in aliqua Dominica vel Feria, quæ habet Evangelium proprium, quod legitur ejus loco. In Miſſis votivis ſemper legitur in fine Evangel. S. Joannis.

15 In Missa Defunctorum omittitur *Judica. Gloria.* Ad Introitum Celebrans non signat se, sed dextrâ extensâ signat librum, sinistrâ super Missali positâ. Omittitur *Alleluja. Jube Domine benedicere. Dominus sit in corde.* Osculum libri in fine Evangelii. *Per Evangelica dicta. Credo.* Benedictio aquæ. In *Lavabo, Gloria.* Percussio pectoris ad *Agnus Dei*, ubi dicitur: *Dona eis requiem.* Omittitur: *Domine Jesu Christe, qui dixisti.* Benedictio populi. Non potest dici Oratio pro Vivis.

PRÆPARATIO.
AD SACROSANCTUM MISSÆ SACRIFICIUM.

EGO

IN sceleribus à juventute mea, miser, vilis, & immundus, terra & cinis, putredo, vermis, & non homo, qui toties Deum offendi, proximum læsi, mihi non peperci.

VOLO

DEI voluntate, Dei beneplacito, Dei dispensatione, misericordiâ, gratiâ, & Benignitate.

CELEBRARE

REm maximam, Angelis non concessam, contrectare: de Cœlo Dei filium advocare, in manibus meis velut in visceribus Matris ipsum complecti, & coarctare, Spiritum Christi suscipere, Divina mysteria contemplari: Angelorum reverentiam & obsequium admirari, Passionis memoriam recolere, futuræ gloriæ pignus accipere, vivos & mortuos adjuvare.

MISSAM,

PAssionis Christi repræsentationem, unigeniti Dei Filii Sacrificium, humani generis Remedium, omnium Sacerdotum opus ultimum, Trinitatis gloriam, Angelorum lætitiam, justorum solatium, peccatorum veniam, vivorum subsidium, mortuorum refrigerium.

ET CONFICERE

TRansſubſtantiare in Chriſti Corpus panem, & in ejus Sangvinẽ vinum: omni poſſibili humilitate, attentione, devotione, puritate, innocentia, caſtitate, reverentia, & tremore.

CORPUS.

DIvinum, verum, vivum, immortale, impaſſibile, glorioſum, viatorum firmamentum, debilium robur, animarum nutrimentum, manna abſconditum, cordis gaudium.

ET SANGVINEM

QUi eſt peccatorum pretium, infirmorum lavacrũ, macularum ablutio, medicina vitiorum. refectio laborantium, fons vitæ, ſalus mundi, tribulationum omnium condimentum ſvaviſſimum.

DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

QUi eſt verus Deus, & verus homo, totus in cælo, totus in terra, totus in univerſo, omnia implens, omnia continens, omnia complectens, omnia potens, omnia proſpiciens, omnia ſciens, omnia diſponens, omnia gubernans: qui eſt Pater noſter, frater noſter, amicus noſter, medicus, conſolator, magiſter, Dominus, Dux, paſtor, protector, & deſenſor noſter.

JUXTA RITUM S. ROMANÆ ECCLESIÆ

CUi corde, verbo, & opere ſemper intendo me ſubjicere, & conformare, in qua firmiter vivere, fideliter ſervire, & fiducialiter mori, pro qua (Dei munere) tormenta ſubire, ſangvinem fundere, & ſi opus, adhuc mortem tolerare, fide, ſpe, & charitate munitus, non recuſabo.

AD LAUDEM OMNIPOTENTIS DEI

QUi eſt, qui fuit, & qui futurus eſt in æternum, ab omnibus laudandus, benedicendus, glorificandus, quærendus, & cognoſcendus, qui cum ſit ſpes, amor & deſiderium animæ ſuſpirantis: totus eſt delectabilis, totus amabilis, totus deſiderabilis.

TOTIUS CURIÆ TRIUMPHANTIS

QUæ eſt Mater noſtra, hæreditas noſtra, poſſeſſio, habitatio, felicitas, & Beatitudo noſtra: ubi multitudo laudantium, pſal-

pſallentium, benedicentium, & glorificantium Deum ſine intermiſſione, qui exultant, jubilant, & lætantur, perennitate, jucunditate, & ſvavitate illius gloriæ ſempiternæ.

AD UTILITATEM MEAM.

SPiritualem & corporalem ſecundùm velle & beneplacitum divinæ Majeſtatis, de cujus miſericordia omnis utilitas & bonitas, omnis ordinatio, diſpoſitio, & perfectio vitæ meæ procedit.

TOTIUSQUE CURIÆ MILITANTIS

QUæ eſt vallis lachrimarum, miſeria, calamitas, & militia noſtra, ubi multitudo languentium, cæcorum, ſurdorum, claudorum, & aridorum, exſpectantium Cœleſtis miſerationis motum, conſolationem, pacem, fortitudinem, & medicinam.

PRO OMNIBUS QUI SE COMMENDARUNT MEIS ORATIONIBUS IN GENERE ET IN SPECIE.

UT habeant lumen ad cognoſcendum, memoriam ad recolendum, intellectum ad diſcernendum, voluntatem ad appetendum, & virtutem ad operandum ſemper quidquid bonum, quidquid ſanctum, & juſtum eſt, ut liberentur à malis præſentibus, præteritis & futuris, & omni tempore colant, & obſervent præcepta Domini, & faciant ejus veram, ſanctam & æternam voluntatem.

ET PRO FELICI STATU S. ROMANÆ ECCLESIÆ.

UT ſummus Pontifex, ſanctus, pius, juſtus, prudens, ſapiens, & diſcretus in ſuo regimine conſervetur, ut hæreſum tempeſtates, calumniæ & impietates, penitus profligentur, eliminentur & ſedentur, ut Principum Chriſtianorum Concordia in perpetuum ſervetur, Catholica Fides magìs ac magìs indies ſemper augeatur, & per univerſum Orbem propagetur, Regnorum, Provinciarum, Civitatum, Terrarumq; Tribunalia, ac Regimina omnia, tam Eccleſiaſtica quàm ſecularia, ſemper candore Juſtitiæ, rectitudine, & quâ decet fidelitate exerceantur. Denique ut gaudeat, jubilet & exultet, omnium hæreticorum, Turcarum, Judæorum, infideli-

um

um & Schiſmaticorum peccatorum, cunctorúmq; perditorum hominum converſione, totiúſq; Orbis pace, concordia, & unitate ſempiterna.

AMEN.

GAudium cum pace, emendationem vitæ, ſpatium veræ pœnitentiæ, gloriam, & conſolationem Sancti Spiritûs, perſeverantiam in bonis operibus, concedat nobis omnipotens & miſericors Dominus.

MEMORIALE Sacerdotis boni munus comprehendens.

§. I.

De fine & inſtrumentis Sacerdotis.

FINIS. &c.

DEI honorem quærere,
Ut magis dilatetur. *a.*
Se ipſum non negligere,
Ut anima ſalvetur. *b.*
Et proximum perficere,
Ut charitas ſervetur. *c.*

a. Nam de Sacerdote quoque dicit Deus: *Quoniam vas electionis eſt mihi iſte, ut portet nomen meum coram gentibus, & Regibus, & Filiis Iſraël.* Act. 9. *b.* *Quid enim prodeſt homini, ſi univerſum mundum lucretur, animæ verò ſuæ detrimentum patiatur?* Matth. 16. *c.* Hinc quippe oritur ſumma dignitas Sacerdotis, cùm, teſte D. Dionyſio de Cæl. hier. c. 3. *Omnium Divinorum Diviniſſimum ſit, cooperari DEO in ſalutem animarum.*

Sufficiens Scientia
Ad munus adimplendum. *a.*
Major longè prudentia
Ad rectè procedendum. *b.*
Et summa Sanctimonia. *c.*
Ad fructum faciendum. *d.*

a. Nè audiat illud Oseæ c. 4. *Tu repulisti scientiam; & ego repellam te, nè Sacerdotio fungaris mihi.* *b.* Juxta illud Christi Matth. 10. *Ecce ego mitto vos, sicut oves in medio luporum. Estote ergo prudentes, sicut serpentes.* *c.* ut impleat illud DEI monitum: *Sancti estote, quia ego sanctus sum Dominus Deus vester.* Levit. 19. *d.* Sic enim, velut *PALMES*, conjungitur cum Christo, velut *VITE*, & sperare potest impletum iri, quod idem Christus dixit: *Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum.* Joan. 15.

§. 2.

Observanda erga superiores Personas.

Erga DEUM.

Fides viva. *a.*
Spes firma. *b.*
Charitas perfecta. *c.*

a. Quâ vivaciter credat Deum (qui est ipse *via, veritas, & vita.* Joan. 14.) non nisi verissima revelantem, omnia bona eminentissimo modo continentem (juxta illud Moysi dictum: *Ego ostendam omne bonum tibi.* Exod. 33.) ubique & in omnibus existentem (*in ipso enim vivimus, movemur, & sumus.* Act. 17.) ut studeat ambulare coram DEO, memineritque semper illius dicti Christi: *Quamdiu fecistis uni ex minimis meis, mihi fecistis*: Matth. 25. *b.* Quâ firmiter speret, copiosum gratiæ auxilium, felicem operum successum, & copiosum laborum præmium. *c.* agendo & patiendo, quæ vult DEUS, quomodo vult, & quia vult.

Omne tulit punctum, patitur qui semper, agitque,
Quæ vult, quòve modo vult DEus, & quia vult.

Domi-

Erga Christum.

Charitas tenerrima
Propter Redemptionem. *a.*
Gratitudo maxima
Propter Vocationem. *b.*
Imitatio studiosissima
Propter Perfectionem. *c.*

a. Hoc enim beneficium, teste S. Bernardo, *amorem nostrum omnino sibi vendicat, devotionem nostram blandiùs allicit, justiùs exigit, arctiùs stringit, & vehementiùs afficit.* *b.* Quam præstabit, si Christum sibi dicentem imaginetur, & axaudiat: *Obsecro vos ego vinctus in Domino* (imò & mortuus pro vobis) *ut dignè ambuletis vocatione quâ vocati estis.* Ephes. 4. *Satagentes, ut per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* 2. Pet. 1. *c.* Ideo enim exemplum dedit nobis, ut, quemadmodum ipse fecit, ità & nos faciamus. Joan. 13.

Erga Beatam Virginem & Cœlites.

Æstimatio magna, *a.*
Propter meritorum præstantiam.
Veneratio constans, *b.*
Propter gloriæ excellentiam.
Fiducia maxima, *c.*
Propter Patrocinii potentiam.

a. *Nimis* enim *honorificati sunt amici tui Deus.* Psal. 138. *b.* Ea maximè, quam sequens versus indicat:
Sanctorum est cultus pulcherrimus, optima vita.
c. Quid enim *sub tantis custodibus* (& Patronis) *timeamus*, aut diffidamus? *Fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt.* S. Bern. in Psal. *Qui habitat.*

Erga Ecclesiam.

Insignis honoratio *a.*
Per vitæ sanctitatem.
Filialis subjectio *b.*
Per officii fidelitatem:

Fortis propugnator c.
Per doctrinæ potestatem.

a. Juxta illud Tobiæ c. 4. *Honorem habebis Matri tuæ omnibus diebus vitæ tuæ.* *c.* Conformiter illi monito: *Esto fidelis usque ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.* Apoc. 4. *c.* *Scientes, quoniam in defensionem Evangelii positi sumus.* Philipp. 1.

Erga Episcopos, alióſque Superiores.

Summa reverentia,
Quia DEI Vicarii. *a.*
Charitas ingenua,
Quia Patres piissimi *b.*
Obedientia promptissima,
Quia Pastores optimi *c.*

a. Juxta illud Luc. 10. *Qui vos spernit, me spernit.* *b.* Nam *in Christo JESU per Evangelium illi nos genuerunt.* 1. Cor. 4. *c.* Hortante S. Paulo Hebr. 13 *Obedite Præpositis vestris, & subjacete eis; ipsi enim pervigilant, quasi rationem pro animabus vestris redditturi, ut cum gaudio hoc faciant, & non gementes.*

Erga Magnates.

Honoris justi oblatio
Propter Statûs eminentiam. *a.*
Favoris conservatio
Propter virium potentiam. *b.*
Locutionis cautio
Propter periculi præsentiam. *c.*

a. Juxta illud D. Petri 1. c. 2. *DEum timete, Regem honorificate.* *b.* Nam, ùt sapienter quidam monuit, ad Magnates velut ad ignem, nec propinquè nimis accedendum, nè nimirum accendamur, & elevemur inconstantibus favoribus; nec procul nimis discedendum, nè frigeamus defectu beneficiorum ab ipsis conferendorum. *c.* Hinc ipse DEUS monuit. Exod. 22. *Principem populi tui non maledices.*

§. 3.

§. 3.

Obſervanda erga Æquales.

Erga alios Sacerdotes.

Concordia in affectu
Propter vinculum Fraternitatis. *a.*
Reverentia in colloquio
Propter meritum Dignitatis. *b.*
Promptitudo in obſequio
Propter titulum Æqualitatis. *c.*

a. Ut ſicut olim primorum Chriſtianorum, ità nunc Sacerdotum ſit *cor unum & anima una.* Act. 4. *b.* Juxta Eccli 6. monitum: *in multitudine Presbyterorum prudentium ſta, & ſapientiæ illorum ex corde conjungere, ut omnem Sapientiam DEI poſſis audire.* *c.* *Quod enim vultis, ut faciant vobis homines, & vos facite illis.* Matth. 7.

Erga Benefactores.

Beneficii agnitio
Per dignam æſtimationem. *a.*
Gratiarum actio
Per crebram prædicationem. *b.*
Viciſſitudinis exhibitio
Per obſequiorum delationem. *c.*

a. Nam *Optima beneficiorum cuſtos eſt ipſa memoria beneficiorum, & perpetua confeſſio gratiarum;* juxta S. Chryſ. hom. 25. in Matth. *b.* *Invitat quippe ad magna, qui gratanter ſuſcipit modica; & ſpem de futuris recipit, qui tranſacta beneficia recognoſcit.* Caſſiod. Epiſt. 4. *c.* *Imitari* enim *agros fertiles* nos *oportet, qui multò plus reddunt, quàm acceperint.* Senec. in Epiſt.

Erga Inimicos.

Injuriæ condonatio
Per Divinam dilectionem. *a.*
Orationis oblatio
Per ignorantiæ prætenſionem. *b.*

Amoris conciliatio
Per beneficiorum collationem. *c.*

a. Ut impleatur Christi mandatum, Matth. *Diligite inimicos vestros & benefacite his, qui odetunt vos, & orate pro persequentibus & calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri, qui in cœlis est.* *b.* Dicendo cum Christo: *Pater, dimitte illis, non enim sciunt, quid faciunt.* Luc. 23. *c.* Hortante Apostolo Rom. 12. *Si esurierit inimicus tuus, ciba illum; si sitit, potum da illi, hoc enim faciens carbones ignis congeres super caput ejus.*

Erga vicinos, aliósque non subjectos.

Pacis conservatio
Propter communem consolationem. *a.*
Jurium conservatio
Propter Justitiæ defensionem. *b.*
Auxilii oblatio
Propter amoris obligationem. *c.*

a. Ut monet Apostolus Rom. 12. *Quod ex vobis est, cum omnibus hominibus pacem habentes.* *b.* *Qui* enim *sequitur justitiam & misericordiam, inveniet vitam, justitiam, & gratiam.* Prov. 21. *c.* Nam *quâ mensurâ mensi fueritis, eâdem remetietur vobis.* Luc. 6.

Erga Mulieres.

Rarissima aspectio
Propter castimoniæ conservationem. *a.*
Brevissima collocutio
Propter publicam ædificationem. *b.*
Cautissima conversatio
Propter lapsûs devitationem. c.

a. *Memento, quoniam malus est oculus nequam.* Eccl. 31. Et quòd, *qui annuit oculo, dabit dolorem.* Prov. 10. *b.* Quia *per levia verba venitur ad pessima facta,* ùt sapienter dixit Trithemius. *c.* Quia *nec Davide sanctior, nec Samsone fortior, Salamone sapientior es.* S. Hieron.

Erga Pauperes & Miseros.

Suavis allocutio
Ad causandam consolationem. a.
Christiana compassio
Ad demonstrandam dilectionem. b.
Amorosa subventio
Ad faciendam sublevationem. c.

a. Si enim *lingua gratiosa eucharis in bono homine abundat*, juxta Eccli. c. 6. quidni multò magis in Sacerdote? b. Quia teste S. Gregorio in Moral. *plus est compati ex corde, quàm dare: quia quisquis indigenti perfectè compatitur, minùs æstimat omne, quod dat; exteriora largiens, quod est extra se ipsum, dat; qui autem fletum & compassionem proximo tribuit, ei etiam aliquid de semetipso tradit.* c. Sequens S. Tobiæ consilium c. 4. *Quomodo potueris, ità esto misericors. Si multum tibi fuerit, abundanter tribue: si exiguum tibi fuerit, etiam exiguum libenter impertiri stude.*

Erga Hospites.

Benevola exceptio
Propter hospitalitatem. a.
Liberalis tractatio
Propter charitatem. b.
Jucunda conversatio
Propter hilaritatem. c.

a. Juxta illud Apostoli Hebr. 13. *Charitas fraternitatis maneat in vobis & hospitalitatem nolite oblivisci.* b. Ut audire quondam cum solatio mereatur: *Hospes eram, & collegistis me.* Matth. 25. c. Hortante Ecclesiastico c. 35. *In omni dato hilarem fac vultum*; hilarem quippe datorem, non Deus tantùm, sed & homines diligunt.

Erga Defunctos.

Creberrima recordatio
Propter gratiæ societatem. a.
Tenerrima commiseratio
Propter pœnæ acerbitatem. b.

Celer-

Celerrima subventio
Propter auxilii necessitatem. *c.*

a. Hinc ad Sacerdotes præcipuè clamant: *Miseremini mei, miseremini mei, saltèm vos amici mei quia manus Domini tetigit me.* Job. 19. *b.* Quia, teste S. Augustino in Psal. 37. ignis ille etsi non sit æternus, miro tamen modo gravis est, supráque omnem pœnam, quam homo unquam passus est in hac vita, vel pati potest. *c.* Si enim dum cadit Asinus, omnes eum sublevare festinant: & dum porcus cadit, omnes alii porci accurrunt, an non dum clamat inter tormenta Fidelis, celeriùs subveniendum erit? S. August. s. 44. ad FF. in Eremo.

§. 4.

Observanda erga inferiores.

Erga Parochianos.

Amor Universalis
Propter causæ similitudinem. *a.*
Zelus prudens,
Propter officii amplitudinem. *b.*
Vita exemplaris *c.*
Propter suasionis aptitudinem. *d.*

a. Juxta illud S. Jacobi c. 2. *Nolite in Personarum acceptione habere fidem Domini nostri JESU Christi gloriæ.* *b.* Quia Sacerdos est fidelis ille servus & prudens, quem Dominus super familiam *suam constituit.* Matth. 24. *c.* Ut ad imitationem. Magistri sui incipiat *facere & docere.* *d.* Quia *illa vox libentiùs Auditorum corda penetrat, quam dicentis vita commendat; quia quod loquendo* imperat, *ostendendo adjuvat. ut fiat.* Ut bene S. Gregor. in Pastor. p. 2. c. 3. dixit.

Erga Domesticos.

Impera discretè negotium
Propter infirmitatem. *a.*
Exige mansuetè supplicium
Propter charitatem. *b.*

Red-

Redde fideliter præmium
Propter æquitatem. *c.*

a. Quia, ùt sapienter quidam dixit, mortalium vires, ùt plurimùm debiles, fervoris & laboris excessu; franguntur: exilium continuatione, roborantur. *b.* Nam ùt S. Prosper. l. 2. de vit. contempl. ait. *Leviter castigatus exhibet reverentiam castiganti, asperitate autem & increpatione nimiâ offensus, neq; increpationem recipit, nec salutem.* *c.* Quia *dignus est operarius mercede suâ.* 1. Tit. 5.

§. 5.

Observanda erga seipsum.

Erga suam Personam.

Cura Oeconomiæ sobria
Propter majorem ædificationem. *a.*
Cura corporis moderata.
Propter faciliorem operationem. *b.*
Cura animæ præcipua
Propter potiorem æstimationem. *c.*

a. Quia, ùt rectè Petrus Blesensis ait, *vacuum à sæcularibus oportet esse animum divinæ servitutis obsequio dedicatum. Magnis addictus es, noli minimis occupari: minima & vilia sunt, quæcunq; ad sæculi quæstus, & non lucra pertinent animarum.* *b.* Inde S. Hieronymus bene monet: *ex vilissimis etiam cibis vitanda est satietas; nihil enim ita obruit animum, ut venter plenus, & exæstuans.* *c.* *Si enim animam negligamus, nec corpus salvare poterimus.* inquit rectè S. Chrysostomus. *Qui ergo ordinem servat, & quod primum est, colit, etiamsi negligat, quod secundum est, per primi salutem salvabitur & secundum.*

Erga Vocationem.

Magna æstimatio,
Propter dignitatis eminentiam. *a.*
Perfecta cognitio,
Propter muneris exigentiam. *b.*

Stu-

Studiosa executio.

Propter præmii excellentiam. c.

a. Quàm clarè sequenti sententiâ Cassiodorus, in Cat. Mundi expressit: *Sacerdos DEI si altitudinem cæli contempleris, altior es: si pulchritudinem solis, & lunæ, pulchrior es: si discretionem Angelorum, discretior es: si omnium Dominorum sublimitatem, sublimior es: solo Creatore tuo inferior es.* c. Si *enim*, ùt S. Leo loquitur, *in aliis vix tolerabilis videtur inscitia*, (eorum quæ ad officium pertinent) *quomodo excusari poterit in eo, qui se Magistrum infantium, & Doctorem insipientium profitetur? ignorans utique ignorabitur, imò & multos ignorare faciet, & ignorari.* c. Nè audiat, quod miles ignavus Alexandri nomen gerens à Rege Alexandro audire debuit: *Aut nomen Alexandri depone, aut Alexandro digna gere.*

Erga Media.

Studium orationis avidissimum,

Ad obtinendam gratiam. a.

Studium mortificationis continuum,

Ad purificandam conscientiam. b.

Studium humilitatis necessarium,

Ad cavendam vanam gloriam. c.

a. Nam, ùt bene S. Augustinus Hom. 40. ait: *Rectè novit vivere, qui rectè novit orare.* b. *Qui enim Christi, sunt carnem suam crucifixerunt cum concupiscentiis suis.* Galat. 5. c. Quia *perit omne, quod agitur, si non in humilitate custoditur.* S. Gregor.

Erga Officium.

Exacta diligentia

Ob muneris dignitatem. a.

Reflexa experientia

Ob operationis facilitatem. b.

Invicta constantia

Ob operationis necessitatem. c.

a. Juxta monitum Ecclesiastici c. 33. *In omni opere tuo præcellens esto.* b. Quia juxta proverbium: *Experientia est optima Magistra rerum.* c. *Quia in cassum bonum agitur, si ante terminum deseratur.* S. Greg. l. 1. Moral.

Erga Executionem.

Pura intentio
Ad augendum meritum. *a.*
Studiosa operatio
Ad implendum officium. *b.*
Generosa resignatio
Ad tranquillandum animum. *c.*

a. Juxta consilium S. Pauli 1. Cor. 10. *Sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam DEI facite.* *c.* Ut dicere possit suo modo cum David 1. Par. 29. *Totis viribus præparavi impensas domûs DEI mei,* seu actionem hanc, vel illam; *non enim homini præparatur, sed DEO.* *c.* Quia *si Deus est causa illius, quod quæris, contentus eris, quomodocunq; eveniat.* Thom. Kemp.

Erga Incitamenta.

Crede DEI præsentiam
Quia summus spectator est. *a.*
Spera promissam Gloriam
Quia summum præmium est. *b.*
Ama tui victoriam
Quia summum imperium est. *c.*

a. Quidni enim potiore jure dicat Sacerdos, quàm Epicurus: *Hæc ego non multis, sed tibi; satis enim magnum alter alteri theatrum sumus.* *b.* Juxta ipsius DEI testimonium: *Ego ero merces tua magna nimis.* Gen. 15. *c.* Nam imperare sibi maximum imperium est, ùt jam olim Sapientes pronunciârunt.

Erga Pericula.

Degusta vinum modicè
Ob vitandum scandalum. *a.*
Age cum fæminis Angelicè
Ob cavendum periculum. *b.*
Tracta pecuniam cautè
Ob fugiendum vitium. *c.*

a. Juxta S. Pauli consilium Timotheo 1. c. 5. datum: *Modico vino utere propter stomachum tuum, & frequentes*

tuas

tuas infirmitates. b. Ità S. Cypria: de singul. Cleric. dum ait: *Sic agite, ut semper in Clericis Ecclesiæ Senatus candidus constet. Severitas in verbis circa fœminas vigeat, auctoritas polleat, vigor teneatur, gravitas veneretur.* c. Quia *Dæmone gravior est pecuniarum cupiditas,* teste S. Chrysost. Hom. 64. in c. 12. Joan. *quâ multi magis persuasi sunt, quàm Ethnici ab Idolis, quibus non omnia parent, huic verò omnia, & quodcunque faciendum suggerit, obsequuntur.*

Erga Redditus.

Moderata procuratio
Secundùm necessitatem. *a.*
Studiosa conversatio
Secundùm æquitatem. *b.*
Recta dispensatio
Secundùm pietatem. *c.*

a. Itâ S. Paulus 1. Tim. 6. *Habentes alimenta, & quibus tegamur, his contenti simus.* b. *Quia patrimonia pauperum sunt facultates Ecclesiarum.* Teste S. Bernardo, c. Juxta illud Luc. 17. *Quis putas est fidelis dispensator, & prudens? & beatus ille servus, quem cùm venerit Dominus, invenerit sic facientem.*

§. 6.

Observanda circa actiones quotidianas.

De Tempore Matutino.

Surge manè velociter
Suadente æquitate. *a.*
Vestire clericaliter
Suadente honestate. *b.*
Offer preces hilariter
Suadente pietate. *c.*

a. Juxta monitum Ecclesiastici cap. 33. *Horâ surgendi nè te trices.* b. Ut ipso vestitu ostendat, se consilium S. Pauli secutum: *Induimini Dominum nostrum JEsum Christum.* ad Rom. 13. c. Itâ Salomon Prov. 3. *Honora Dominum de tua substantia, & de primitiis frugum tuarum, & abun-*

abundabunt horrea tua frumento, & vino torcularia redundabunt.

De Meditatione.

Sit præparata optimè
Ad congruum affectum. *a.*
Sit absoluta integrè
Ad solidum profectum. *b.*
Sit ordinata practicè
Ad plurimum effectum. *c.*

a. Juxta illud Ecclesiastici c. 18. *Ante orationem præpara animam tuam, & noli esse quasi homo, qui tentat Deum.*
b. Ut experiatur, quod David Psal. 38. dixit: *Concaluit cor meum intrà me, & in meditatione mea exardescet ignis.*
c. Quia teste Cassiod. super Psal. 16. *Illius est perfecta oratio, cujus & causa clamat, & lingua, & actus, & vita.*

De Oratione vocali.

Sit humilis, & reverens,
Quoad corporis dispositionem. *a.*
Sit prudens, atq; diligens.
Quoad mentis attentionem. *b.*
Sit ardens, atque permanens
Quoad affectûs intensionem. *c.*

a. *Quia humilium & mansuetorum semper DEO placuit deprecatio* Judith. c. 5. *b.* *Quid enim prodest strepitus labiorum, ubi cor est mutum? Neq; enim verba deprecantis DEus attendit, sed orantis cor aspicit.* Isid. de sum. bono. l. 3. c. 8. *c.* Nam *virtutis pondus oratio non habet, quam nequaqnam perseverantia continui amoris tenet. Veraciter orare est, amoris in compunctione gemitus, & non composita verba resonare.* S. Greg in Mor.

De Mensa.

Præmitte Benedicite,
Ut pius agnoscaris. *a.*
Quod sumis, sume modicè,
Ut finem consequaris. *b.*
Persolve grates impigrè,
Ut sæpius pascaris. *c.*

 a. Quia

a. *Quia mensa ab oratione sumens initium, & in orationem desinens nunquam deficiet*, juxta S. Chrysost. *b.* Ità Ezech. suadens c. 4. *Cibus tuus, quo vesceris, erit in pondere.* *c.* Juxta Moysis consilium Devt, 8. datum. *Cùm comederis, & satiatus fueris, benedicas Domino DEO tuo.*

De Recreatione.

Post mensam curas abjice,
Nè fixa mens gravetur. *a.*
Aptam quietem elige
Nè corpus enervetur. *b.*
Honesta verba loquere,
Ne spiritus laxetur. *c.*

a. *Nam sicut nimia frangit arcum intensio, ità neglecta animam enervat remissio, ùt habet commune adagium.* *b.* *Si enim secundùm corpus, ùt jumentum facti sumus apud DEUM*, teste S. David Psal. 72. *Quidni sua quoq; jumento huic ad reparandas vires vicissitudo ac quies concedatur?* *c.* *Sicut enim fornax citò calorem perdit, si aperto ostio frigido aëri concedatur aditus; ità facilè devotionis evanescit spiritus, si ostium linguæ per dissoluta colloquia laxetur.* S. Bern.

De Conversatione cum externis.

Sit sancta conversatio,
Ut Clericus puteris. *a.*
Æqualis sit dilectio,
Ut nullum asperneris. *b.*
Sit efficax locutio,
Ut plurimos lucreris. *c.*

a. Nam quoties loqueris, toties scito, te morum tuorum chirographum aliis exhibere, juxta illud: loquere, ut videam te. Wido. *b.* Decet enim æqualem esse mensuram affectionis ubi par est causa dilectionis. *c.* quod fiet, *si sermo antè, quàm proferatur, librâ justitiæ examinetur, ut sit gravitas in sensu, in sermone pondus, & in verbis modus.* S. Ambr. 1. Offic. c. 2.

De Visitatione ægrorum.

Hos visita velociter,
Pro obligatione. *a.*

Allo-

Alloquere suaviter,
Pro consolatione. *b.*
Hortare efficaciter
Pro confortatione. *c.*

a. Ad exemplum Christi dicentis: *Veniam, & curabo eum.* Matth. 8. *b.* Quia *qui dulcis est eloquio, commendatiorem reddit doctrinam. Favus mellis verba composita.* Prov. 16. *c.* Ut medicinam, quam corpori ægro afferre non potest, suppleat per animum salubriter confortatum.

De Confessione audienda.

Exacta audientia
De peccatis admissis. *a.*
Severa reticentia.
De secretis commissis. *b.*
Discreta pœnitentia.
De delictis remissis. *c.*

a. Quia nescit justitiam observare sententiæ, qui non studuit perfectam habere notitiam causæ. *b.* Juxta illud Ecclesiastici. c. 10. *Audisti verbum adversùm proximum tuum?* (pœnitentis contra se ipsum) *commoriatur in te, fidens quoniam non te disrumpet.* *c.* Hìc enim vel maximè implere debet illud Christi: *Venite ad me omnes, qui laboratis, & onerati estis. Tollite jugum meum super vos. Jugum enim meum suave est, & onus meum leve.* Matth. 11.

De Concione.

Apposita sit. *a.* & solida. *b.*
Quoad materiæ inventionem.
Excocta bene. *c.* & fervida
Quoad formæ dispositionem. *d.*
Decore multo prædita,
Quoad ipsam elocutionem. *e.*

a. *Nè dum parvis sublimia, & non profutura prædicat, se magìs curet ostendere, quàm auditoribus prodesse.* S. Greg. *b.* Ut jure usurpare possit illa verba: *Audi fili verba mea, verba suavissima, & omnem Philosophorum, & sapientûm hujus mundi scientiam excedentia. Verba mea spiritus, & vita sunt.* Thom. Kemp. l. 3. c. 13. *b.* Alioqui *qui ascendit sinè*

 labore,

labore, descendit sinè honore. *d.* Non enim sectari debet *lenocinia Rhetorum, sed veritates Piscatorum, sermo meus* (debet dicere posse cum S. Paulo 1. Cor. 2.) *& prædicatio mea non in persuasibilibus humanæ sapientiæ verbis*, sed in ostensione spiritûs & virtutis. *e.* Quia quod patinæ cibo, hoc elocutio verbo Dei præstat: alterutrum horum fastiditur, si illorum alterutrum sordescat.

De Catechesi.

Hanc magni semper æstima,
  Ut par est æstimari. *a.*
Crebrò tuis deprædica
  Ut par est commendari. *b.*
Summa cum cura explica
  Ut par est observari. *c.*

a. Quia Adolescens juxa viam suam (à Catechista ostensam) *etiam cùm senuerit non recedet ab ea.* Prov. 22. *b.* Usurpans illud Christi: *Sinite parvulos venire ad me, & nè prohibueritis eos.* Marc. 10. *c.* Nè justè audiat querelam illam: *Parvuli petunt panem, & non est, qui frangat eis.* Thr. 4.

De Somno.

Somni quietem excipe
  Ut brevi moriturus. *a.*
Arcana mentis discute,
  Ut judicem passurus. *b.*
DEI favores recole
  Ut plures percepturus. *c.*

a. Juxta illud Luc. 12. Hac nocte animam tuam repetent à te,& quæ parâsti,cujus erunt? *b.* Si enim nosmetipsos dijudicaremus,non utiq; judicaremur. 1. Cor. 11. *c.* Nam jugiter sibi subvenire facit,cui collatum beneficium ob oculos semper assistit. Cassiod. super Psal. Quoniam miser. Inspice, & fac secundùm exemplar, quod tibi monstratum est. Exod. 75. Quod non intelligis,dum legis, cognosces in die visitationis. Thom. Kemp. l. 3. c. 3.

A. M. D. G.

ORDO MISSÆ
ET
EJUSDEM RUBRICÆ
JUXTA SE POSITÆ.
PARS PRIMA.
A Principio Missæ usque ad Offertorium

1. IN nomine Patris, & Filii, & Spiritûs Sancti, Amen.

1. Simul format signum crucis à fronte ad pectus: positâ sinistrâ infra pectus (supra cingulum, & extra terminos Crucis juxta Gavant. *hic) quod semper fit quoties se signat: quando verò aliud signat, ponit eandem super Corporale (nisi aliud notetur.)*

2. Introibo ad altare Dei. ℟. *meam.*

Judica me Deus, & discerne causam meam, de gente non Sancta: ab homine iniquo & doloso erue me. ℟. *inimicus.*

Emitte lucem tuam & veritatem tuam: ipsa me deduxerunt & adduxerũt in mõtem sanctum tuum, & in tabernacula tua. ℟. *meam.*

Cõfitebor tibi in cithara Deus, Deus meus; quare tristis es anima mea, & quare conturbas me? ℟. *Deus meus.*

2. Junctis manibus ante pectus, clarâ voce totum Psalmum recitat alternatim cum Ministro.

Neque deinceps attendit, quid alibi agatur, etsi Sacramentum elevetur.

3. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto. ℟. *Amen.*

Introibo ad altare Dei. ℟. *meam.*

3. Caput Cruci inclinat. Psalmus Judica. *non dicitur in Missis Defunctorum, nec in Missis de tempore à Dominica*

4. ℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. *terram.*

5. Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni Baptistæ. sanctis Apostolis Petro & Paulo, omnibus Sanctis, & vobis fratres: quia peccavi nimis cogitatione, verbo, & opere: 6. mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, Sanctos Apostolos Petrum, & Paulum, omnes Sanctos, & vos fratres, orare pro me ad Dominum Deum nostrũ. Min. *Misereatur*&c. *Sac*, Am

7. M. *Confiteor.*

8. Misereatur vestri omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. ℟. *Amen.*

9. Indulgentiam, absolutionem, & remissionem peccatorum nostrorum, tribuat nobis omnipotens & misericors Dominus. ℟. *Amen.*

10. Deus tu conversus vivificabis nos ℟. *in te.*

Ostende nobis Domine misericordiam tuã. ℟. *da nobis.* Domine exaudi orationem meam, ℟. *ad te veniat.* Do-

Passionis, usque ad Sabbatum sanctum, exclusivè.

4. *Dextrâ facit crucem à fronte ad pectus.*

5, *Altari profundè se inclinans, junctis manibus dicit* Confiteor, *quod prosequitur eodem modo stans inclinatus, donec à Ministro dictum sit:* Misereatur, *&c.*

6. *Ter percutit pectus, sinistrâ infra pectus positâ.*

7. *Cùm minister incipit* Cõfiteor, *se erigit Sacerdos.*

8. *Stans erectus junctis manibus dicit.*

9. *Signat se ad pectus à fronte,*

10. *Stans inclinatus junctis manibus, recitat clara voce usque ad orationem:* Aufer à nobis &c.

Dominus vobiscum.

℟. *spiritu tuo.* 11. Oremus.

11. Extendit & jungit manus, ac clara voce dicit.

12. Aufer à nobis, quæsumus Domine, iniquitates nostras: ut ad sancta sanctorũ, puris mereamur mentibus introire. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

12. Dum dicit secretò Aufer, &c. *junctis manibus ascendit ad medium altaris.*

13. Oramus te Domine, per merita sanctorum tuorum:

13. Inclinatus manibus junctis super altare, ità ut parvi digiti solùm antependii superiorem partem tangant, pollice dextro super sinistrum posito, (quæ omnia observantur semper, quoties manus junctæ super altare ponuntur) dicit Oramus.

14. Quorum reliquiæ hìc sunt, & omnium Sanctorum: ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

14. Osculatur altare in medio, (non ad latus) manibus extensis æqualiter hinc indè super eo positis.

INTROITUS.

15. Salve sancta parens, &c.

15. Stans in cornu Epistolæ versus altare, incipit Introitum intelligibili voce: simul signat se à fronte &c. junctis manibus prosequitur. In Missis Defunctorum non signat se, sed Crucem in aëre format super librum, quasi aliquid benedicens.

16. Gloria Patri, & Filio, &c.

26. Tenens junctas manus caput inclinat versus crucem.

17. Salve sancta parens, &c.

17. Hìc non se signat, ùt priùs, quo finito, junctis manibus accedit ad medium altaris.

18. Kyrie eleison.

18. In Medio consistens, ma-

nibus junctis, facta prius convenienti reverentiâ, intelligibili voce *Sacerdos dicit*: Kyrie eleison. Christe eleison. *id est bis* Kyrie eleison. *semel* Christe eleison. *& iterum bis* Kyrie eleison. *alternatim.*

19. Gloria in excelsis.

19. Intelligibili voce *dicit: extendēs elevánsq; manus usq; ad humeros. Oculi nōn elevantur*

20. DEO.

20. *Cùm* DEO *dicit, jungit manus, & caput cruci inclinat.*

21. Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis, laudamus te, benedicimus te,

21. *Erecto capite, manibus junctis ante pectus usque ad finem prosequitur.*

22. Adoramus te,

22. *Cùm hæc dicit, caput cruci inclinat.*

Glorificamus te, 22. Gratias agimus tibi propter magnā gloriā tuam,

22. *Iterum.*

Domine Deus, Rex cæleftis, DEus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, 22. JESU Christe.

22. *Iterum.*

Domine DEUS, agnus DEI, filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis, qui tollis peccata mundi. suscipe 22 deprecationem nostram.

22. *Rursus.*

Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus sanctus. Tu solus Dominus, Tu solus altissimus, 92. JESU Christe,

22. *Iterum.*

23. Cum sancto ✝ Spiritu in gloria DEI Patris, Amen.

23. *A fronte se signat ad pectus, interim absolvit* in gloria Dei Patris, Amen.

Deinde osculatur altare, tum manibus junctis ante pectus. demissis oculis vertens se a sinistro latere ad dextrum versùs populum &

24. Dominus vobiscum.	24. *Extendens ac jungens manus ante pectus voce intelligibili dicit:* Dominus &c. *deinde junctis manibus per eandem viam revertitur ad librum.*
25. Oremus.	25. *Extendit ac jungens manus ante pectus, caput cruci inclinans dicit :* Oremus.
26. Concede nos famulos tuos, &c. 26. B. Mariæ semper &c.	26. *Tum extendit manus ante pectus, ità ut palma unius manus respiciat alteram, & digitis simul junctis, quorum summitas humerorum altitudinem, distantiamque non excedat (quod in omni extensione manuum ante pectus servatur) & recitat Orationem.*
27. Per Dominum nostrum.	27. *Cùm dicit* Per Dominum. *jungit manus & tenet junctas usque ad finem, quòd si non dicatur* per Dominum, *sed* qui vivis & regnas, *tunc jungit, cùm dicit* in unitate.
28. JESUM.	28. *Cùm nomen* JESU *dicitur, inclinat caput versùs crucem, quod etiam fit, cùm id legit in Epistola. Sed ubicunque nominatur nomen* Mariæ *vel* SS. *de quibus dicitur Missa vel fit Commemoratio specialis, ut de festo simplici,* &c. *inclinat caput versùs librum, etiam in Canone, si ibidem eorum Sanctorum nomina re-*

currant. Ad nomina autem Sanctorum, (exceptâ B. Virgine) in oratione A cunctis, *caput non est inclinandum.* Gavant. *p. 2. tit. 5. lit. c. Item cùm sit oratio pro Papa, ad nomen ejus semper inclinat caput non tamen versus crucem, sed librum. nisì per accidens, in Canone, cùm ex memoria dicit.*

Epistolæ.

29. Lectio libri Sapientiæ. Ab initio &c. detentio mea.

M. ℟. DEO gratias.

Benedicta & venerabilis &c.

29. *Cùm dicit intelligibili voce Epistolam & Graduale, potest ponere manus ad arbitrium vel super librũ ut palmæ librum tangant, vel librũ teneant, Diligenter autem caveat, nè alterutram manũ solam tantùm, si cum altera sit occupatus, suspensam in aëre teneat.* Gerlac. *p. 2. tit. 5, §. 4 Quod & deinceps observatur.*

30. Munda cor meum, ac labia mea, omnipotens DEUS, qui labia Isaiæ Prophetæ calculo mundâsti ignito: ità me tuâ gratâ miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum dignè valeam nuntiare. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Jube Domine benedicere, Dominus sit in corde meo & labiis meis, ut dignè & competenter annuntiem Evangelium suum:

30. *Lecto Graduali, redit junctis manibus ad medium, ibi stans junctis manibus ante pectus, elevatísque ad Deũ oculis, & statim demissis dicit Secreto:* Munda &c. Jube Domine &c. *manus non ponit super altare, & dicit profundè inclinatus. In Missis Defunctor. omittitur* Jube Domine; *non autem* Munda.

31. Amen.

31. *His omnibus absolutis vadit ad cornu Evangelii stans.*

32. Dominus vobiscum.

32. *Versus librum junctis ma-*

33. Se-

nibus dicit intelligibili voce, Dominus.

33. Sequentia sancti Evangelii secundùm Lucam.

33. *Deinde pollice dextræ manus signat Cruce initium Evangelii, postea se, in fronte, ore, & pectore dicens:* Sequentia *vel* Initium &c.

34. In illo tempore: extollens vocem quædam mulier &c.

34. *Junctis manibus iterum ante pectus stans prosequitur Evangelium usque ad finem, in quo si occurrit nomen JEsu, caput semper inclinat versus librum & ita genuflectit versus librum: si necesse sit (at verò si prostet Venerabile parum versus illud.)*

35. Per Evangelica dicta deleantur nostra delicta.

35. *Post dictum Evangelium elevat parùm librum, & osculatur principium Evangelii dicens secretò:* Per Evangelica &c. *exceptâ Missa defunctorum, & præsente Episcopo in sua residentia.*

36. Credo in unum Deum.

36. *Stans in medio elevat & extendit manus, & inclinat caput Cruci.*

37. Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, visibilium omnium & invisibiliū. Et in unum Dominum, 38. JEsum Christum, filium DEI unigenitum, & ex Patre natum ante omnia sæcula, Deū de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo verò. Genitum non factum, consubstantialem Patri, per quē omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter

37. *Persequitur junctis manibus erecto capite.*

38. *Caput Cruci inclinat.*

nostram salutē descendit de cœlis. 39. Et incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus, & sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundùm scripturas, & ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria, judicare vivos & mortuos: cujus regni non erit finis. Et in Spiritum sanctum Dominū & vivificantem: qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio.

39. Genuflectit usque ad Homo factus est inclusivè, poplite usque ad terram demisso, quod in omni genuflexione ubique & semper observandum est.

40. Simul ADORATUR, & conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum, & vitam. 41. venturi sæculi, Amen.

40. Inclinat caput Cruci.

41. Signat se cruce à fronte ad pectus. Quando omitti debeat symbolū, alibi dictum est.

PARS II. Ab Offertorio usque ad Orationem Dominicam.

42. Dominus vobiscum.

42. Post Credo, (vel Evangelium, si non sit Credo) osculatur in medio altare: & junctis manibus ante pectus vertit se ad populum, & extendit junctas manus, dicens Dominus vobiscum.

43-Ore-

43. Oremus.

43. Junctis manibus revertitur per eandem viam, ad medium Altaris, ubi extendens & jungens manus, capútque Cruci inclinans dicit: oremꝰ

44. Ave MARIA &c.

44. Junctis manibus eodem situ dicit Offertorium.

45. Suscipe, sancte Pater, omnipotens, æterne DEUS, hanc immaculatam hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo, vivo & vero, pro innumerabilibus peccatis, & offensionibus & negligentiis meis, & pro omnibus circumstantibus. 46. sed & pro omnibus fidelibus Christianis vivis, atque defunctis, ut mihi & illis proficiat ad salutem in vitam æternam, Amen.

45. Oculis ad Deum elevatis, ac statim demissis dicitur: Súscipe, &c. *si plures hostiæ sint consecrandæ, intentionẽ faciat, etiam ad illas offerendas & consecrandas.*

46. Quo dicto patenam, utraque manu tenens cum ea facit Crucem super corporale, & deponit Hostiam circa medium anterioris partis corporalis, patenam verò ad dextram aliquantulùm subtus corporale, deinde factâ competente reverẽtiâ, (quæ si Cruci fiat, decet ut in hoc, & simili casu, manibus junctis fiat, nisi hæ aliter occupentur) accedens ad cornu Epistolæ accipit calicẽ purificatorio extergit, & sinistrâ tenens illiꝰ nodũ (& simul pollice ejusdẽ manus Purificatorium, ità accõmodatum, ut defluat ejus pars, pedem Calicis, contra casuras fortè ex ampullis guttas, ut ne aspergatur, communiat) accipit ampullam de manu Ministri, & infundit vinum in Calicem.

47. Deus qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti, & mirabiliùs reformâsti: da nobis per hujus aquæ & vini mysterium, ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps Jesus Christus, filius tuus Dominus noster: Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus: per omnia &c.

47. Deinde eodem modo tenens Calicem producit signum Crucis super ampullam aquæ, & dicit: DEus, qui humanæ *&c. & ad verba:* da nobis per hujus aquæ &c. *parùm aquæ infundit, & guttas in calice, si opus sit, extergit, ac calicem in cornu Epistolæ versus medium Altaris sistit, & Purificatorium, quo interim usus est, componit ut patenā tegat. In Missa defunctorum omittit benedictionem aquæ, & tantùm recitat orationē.*

48. Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam: ut in conspectu divinæ majestatis tuæ pro nostra, & totius mūdi salute, cum odore suavitatis ascendat, Amen.

48. Imposita aquâ in calice, & finitâ oratione prædicta reversus, ad medium Altaris, factâ reverentiâ ut priùs, juxta doctrinam hic p. 2. tit. 5. n. 4. traditam, accipit calicem, & dextrâ nodum illius infra cuppam. sinistrâ pedem tenēs, elevat, & intentis ad Deum oculis dicit: Offerimus, *& in fine dicta hac oratione facit crucem cum calice, & in medio corporali post hostiam collocat, ac pallâ cooperit.*

49. In spiritu humilitatis & in animo contrito suscipiamur à te, Domine: & sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi Domine Deus.

49. Deinde junctis manibus, super altare positis aliquantulùm inclinatus, dicit secretò, In Spiritu.

50. Veni sanctificator, omnipotens æterne Deus, & bene✠dic hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

50. Erectus expandit manus, eásq; in altū porrectas jungens ante pectus (semper jūgit manus ante pectus, quando ali-

51. La-

quid est benedicturus) elevatis ad cœlum oculis, & statim demissis, dicit Veni sanctificator &c. *Et cùm dicit* Benedic. *facit manu dextra signū Crucis, communiter super Hostiam, & Calicem, sinistrâ positâ super Altare.*

51. Lavabo inter innocentes manus meas: & circumdabo Altare tuum, Domine.

Ut audiam vocem laudis: & enarrem universa mirabilia tua.

Domine dilexi decorem domûs tuæ: & locum habitationis gloriæ tuæ.

Nè perdas cum impiis animam meam: & cum viris sanguinum vitam meam.

In quorum manibus iniquitates sunt: dextera eorum repleta est muneribus.

Ego autem in innocentia mea ingressus sum: redime me, & miserere mei.

Pes meus stetit in directo: in Ecclesiis benedicam te, Domine.

Gloria Patri, & Filio, & Spiritui sancto: 52. Sicut erat in principio, & nunc &c.

51 Tum junctis manibus ante pectus, & factâ priùs convenienti reverentiâ, accedit ad cornu Epistolæ, ubi stans lavat extremitates pollicis & indicis utriusque manus.

52. Ad Gloria Patri *(quod omittitur in Missis Defunctorum, & in Missis de tempore à Dominica Passionis, usque ad Sabbatum sanctum exclusivè) inclinat caput Cruci, & dici etiam potest, cum reditur ad medium Altaris.*

53. Suſcipe Sancta TRINITAS hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriã paſſionis, reſurrectionis, & aſcẽſionis JEſu Christi Domini noſtri: & in honorẽ B Mariæ ſemper Virginis, & beati Joannis Baptiſtæ, & ſanctorum Apoſtolorum, Petri & Pauli: & iſtorum, & omnium Sanctorum: ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad ſalutem: & illi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Chriſtum Dominum, &c.

53. Lotis & extenſis manibus, eaſdem ante pectus junctas tenens revertitur ad medium Altaris, ubi factâ competente reverentiâ, ſtans, oculóſque ad Deum elevans, ac ſtatim demittens, manibus junctis ſuper Altare, aliquantulùm inclinatus dicit ſecretò: Suſcipe &c.

54. Orate Fratres: ut meum ac veſtrum Sacrificium, acceptabile fiat apud DEUM Patrem omnipotentem.

Min. *Suſcipiat &c.*

Sac. Amen.

54. Finitâ oratione prædictâ, manibus hinc indè extenſis, & ſuper Altare poſitis, oſculatur illud in medio: tum junctis manibus ante pectus, demiſſiſque oculis ad terram, à ſiniſtra manu ad dextram vertit ſe ad Populũ, & verſus eum extendens & jungens manus dicit voce aliquantulùm elatâ: Orate fratres: *& ſecretò abſolvens perficit circulum,* (niſi proſtet Venerabile) *& revertens junctis manib9 ante pectus à manu dextra ad mediũ altaris: ubi Miniſter ſuam orationem abſolverit, reſpondet* Amen.

55. Tua Domine propitiatione, &c.

55. Dicit ex libro orationes ſecretas, manibus extenſis, ſubmiſſa voce, ſinè Oremus, *aut alia interpoſitione.*

56. Per Dominum noſtrum JE-

56. Cùm dicit Per Dominum

JEsum Christum filium tuū, qui tecū vivit & regnat in unitate Spiritûs sancti DEUS.	*jungit manus: cùm dicit* Jesū Christū *caput inclinat, quod fit in prima, & si sint plures, in ultima etiam oratione.*
57. Per omnia sæcula sæculorum.	57. *Ubi in ultima oratione Secreta pervenerit ad verba:* per omnia sæcula *exclusivè, depositis super Altare manibus hinc indè extensis dicit convenienti & intelligibili voce* per omnia sæcula, &c.
58. Dominus vobiscum.	58. *Deinde subjungit, eodem modo tenens manus:* Dominus vobiscum.
59. Sursum corda.	59. *Cùm dicit:* Sursum corda *elevat manus hinc inde extensas, usque ad pectus ità, ut palma unius respiciat palmam alterius manus.*
60. Gratias agamus Domino.	60. *Ad* Gratias agamus &c. *jungit manus.*
61. DEO nostro.	61. *Ad* Deo nostro *etiam oculos elevat, & statim cruci caput inclinat.*
62. Verè dignum & justum est &c.	62. *Elevatis & extensis, ùt priùs manibus persequitur Præfationem pro tempore conenientem*
63. Sanctus, sanctus, sanctus Dominus DEUS Sabbaoth. Pleni sunt cœli & terra gloriâ tuâ, Osanna in excelsis.	63. *Dicit junctis manibus ante pectus, & inclinatus (non super Altare manibus positis) voce mediocri prosequitur, usque ad Canonem.*
64. Benedictus qui venit in nomine Domini, Osanna in excelsis.	64. *Erigit se, & signum crucis sibi producit à fronte ad pectus*
65. Te igitur Clementissime Pater, per JEsum Christum filium tuum, Dominum no-	65. *Elevat aliquantulùm manus, oculisq; ad Deum elevatis ac statim demissis, ma-*

strum

ſtrum, ſupplices rogamus,

66, ac petimus,

67. Uti accepta habeas & benedicas.

68. hæc✝dona, hæc✝munera hæc✝ ſancta ſacrificia illibata

69. In primis quæ tibi offerimus pro Eccleſia tua ſancta Catholica, quam pacificare, cuſtodire, adunare & regere digneris toto orbe terrarum.

70. Una cum famulo tuo Papa noſtro N.

71. Et Antiſtite noſtro N. & omnibus Orthodoxis atque Catholicæ & Apoſtolicæ fidei cultoribus.

72. Memento Domine famulorum famularúmque tuarum.

73. Et omnium circumſtantium, quorum tibi fides cognita eſt, & nota devotio, pro qui-

nibúſque junctis ſuper altare poſitis, profundè inclinatus incipit Canonem ſecretò dicens: Te igitur &c.

66. *Poſt hæc verba oſculatur Altare in medio.*

67. *Erigit ſe, jungit manus ante pectus,*

68. *Dextrâ terſignat ſuper hoſtiã & calicem, cõmuniter; &*

69. *Extenſis manibus ante pectus proſequitur.*

70. *Exprimit nomen Papæ, & caput inclinat. Sede autem vacãte hæc verba omittũtur.*

71. *Exprimit nomen Ordinarii, ſeu Epiſcopi illius loci, in quo celebratur. Qui ſi vita functus eſt, ea verba omittuntur.*

72. *Cum dicit* Memento *(quæ vox, uti & reliqua ſecretò dicenda eſt) elevans & jungens manus uſq; ad faciẽ, vel pectus, ſic pauliſper ſtat in quiete, demiſſo aliquãtulùm capite, faciens cõmemorationẽ vivorũ ad ſuã voluntatẽ, vel ſingulariter rememorãs (mente ſecretò nominans) vel cõmuniter uno contextu ipſorũ vivorũ cõmemorationẽ faciens, pro quibus ante miſſã orare propoſuit, vide dicta fuſiùs. p. 2. tit. 21. n. 5.*

73. *Finito* Memento, *demiſſis & extenſis, ùt priùs, manibus continuat orationem ſecretò.*

quibus tibi offerimus: vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis, pro se, suísque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis & incolumitatis suæ: tibíque reddunt vota sua æterno Deo, vivo & vero.

74. Communicantes & memoriã venerantes, in primis gloriosæ semper Virg. Mariæ. 75. Genitricis DEI & Domini nostri JEsu Christi. 76. sed & beatorum Apostolorũ ac Martyrum tuorũ. 77. Petri & Pauli, Andreæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis & Thadæi: Lini, Cleti, Clemẽtis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Ioannis & Pauli, Cosmæ & Damiani, & omnium Sanctorum tuorum; quorum meritis, precibúsque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio.

78. Per eundem Christum &c.

79. Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ, quæsumus Domine, ut placatus accipias: diésq; nostros, in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, & in electorum tuorum jubeas grege numerari.

80. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

74. Silentio stans prosequitur.

75. Caput inclinat.

76. Caput cruci inclinat.

77. Ad nomina Sanctorum, qui hìc, & infrà n. 116. recensentur, cùm pronunciat, caput inclinat, eo die, quo vel eorum facta est Cõmemoratio specialis, vel de iis Missa celebratur; etiam per octavas. Gavant, *p. 2. tit. 5. n. 2.*

78. Conjungit manus:

79. Expandit manus simul super oblata, ita ut palmæ sint apertæ versus, ac super calicẽ & hostiam, quas sic tenet pollice dextro super sinistrum posito (etiam de subtus, *Juxta Arnaud.*) *usq; ad* per Christũ Dominum nostrum, Amen.

80. Jungit manus, & prosequitur:

Quam

Quam oblationē tu Deus in omnibus quæſumus. 81. Bene✝dictam adſcri✝ptam, ra✝tam, rationabilem, acceptabilémque facere digneris.

81. Communiter ſignat ter ſuper hoſtiam & calicem.

82. Ut nobis cor✝pus.

82. Separatim ſignat ſemel ſuper hoſtiam tantùm.

83. Et San✝guis fiat.

83. Et ſemel ſuper Calicem tantùm.

84. Dilectiſſimi filii tui Domini noſtri.

84. Elevans & jungens manꝰ.

85. JESU CHRISTI.

85. Inclinat caput cruci.

86. Qui pridie quàm pateretur.

86. Extergit ſi opus fuerit, pollices & indices ſuper Corporale

87. Accépit panem in ſanctas ac venerabiles manus ſuas.

87. Accipit pollice & indice dextræ hoſtiam & eam cum illis, ac indice, & pollice ſiniſtræ manûs: tenēs ſtans erectꝰ.

88. Et elevatis oculis in cælum ad te DEUM patrem ſuum omnipotentem tibi

88. Elevat ad cœlum oculos, & ſtatim demittit.

89. Gratias agens.

89. Caput aliquātulū inclinat

90. Bene✝dixit, fregit, deditque diſcipulis ſuis, dicens: Accipite & manducate ex hoc omnes.

90. Tenens hoſtiā inter pollicem & indicē ſiniſtrâ, dextrâ producit ſignū crucis ſuper ea, Si adſit vas cum aliis hoſtiis cōſecrandis, diſcooperit priùs dextrâ vas illud. Cùm finierit ſupradicta verba.

91. Hoc eſt enim Corpus meum.

91. Cubitis ſuper altare poſitis ſtans capite inclinato, tenens Hoſtiam inter pollices & indices utriuſq; manus, manibus infernè conjūctis, reliquis manuū digitis extenſis, & ſimul quoque junctis, diſtinctè, reverenter, & ſecretò profert verba conſecrationis ſuper hoſtiā, & ſimul ſuper omnes ſi plures

29. Si-

sint consecrandæ. Prolatis verbis genuflexus adorat, & se erigens, elevat cũ decenti mora, in altum Hostiam (intentis in eam oculis) ut commodè videri à populo & adorari queat: peracta elevatione, solâ dextrâ deinde repositam hostiam super Corporale, genuflexus iterum adorat.

Deinceps pollices & indices non disjungit, nisi quando hostiã cõsecratã attingere debet.

92. Simili modo postquam cœnatum est.

02. *Discooperit calicẽ, in quẽ si op9 sit, intergit digitos: quod semper faciat, si aliquod fragmentum digitis adhæreat, & stãs erect9 dicit:* Simili modo.

93. Accipiens & hunc præclarum calicem, in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi.

93. *Ambabus manibus accipit Calicem juxta nodum, infra cuppam, & aliquantulùm illum elevans, ac statim deponens.*

94. Gratias agens.

49. *Caput inclinat.*

95. Bene✝dixit, deditque discipulis suis dicens: Accipite, & bibite ex eo omnes.

95. *Sinistrâ calicem infra cuppam tenens, dextrâ signat super eis, & prosequitur,* deditque &c.

96. Hic est enim Calix sanguinis mei novi & æterni testamenti: mysterium fidei: qui pro vobis, & pro multis effundetur In

96. *Tenens sinistrâ pedem calicis parùm elevatum, dextrâ nodum infra cuppam, cubitis super altare positis, & capite inclinato profert verba consecrationis attentè, continuatè, & secretò. Quibus dictis reponit calicem super corporale.*

remissionem peccatorum.

97. Hæc quotiescunque feceritis, in mei memoriam facietis,

97. *Dicit secretò:* Hæc quotiescunq; &c. *& interea genuflexus adorat S. Sanguinem reverenter; tum se erigit, & accipiens calicem discopertũ cum S. Sanguine ambabus manibus, ùt priùs, elevat eum, & erectũ, quantum cōmodè potest ostendit populo adorandũ intentis in eũ oculis: mox ipsum reverẽter reponit super corporale in locũ pristinũ, & manu dextra pallâ cooperit, ac genuflexus Sacramentum adorat.*

98. Unde & memores, Domine, nos servi tui, sed & plebs tua sancta, ejusdem Christi filii tui Domini nostri tam beatæ passionis, nec non & ab inferis resurrectionis, sed & in cælos gloriosæ ascensionis: 99. Offerimus præclaræ majestati tuæ de tuis donis ac datis. 100. Hostiam ✝ puram, hostiam ✝ sanctam, hostiam ✝ immaculatam.

98. *Extensis manibus ante pectus dicit secretò.*
Unde &c.

99. *Jungit manus.*

100. *Manu sinistra posita super altare intrà corporale, dextrâ signat ter cōmuniter suprà Hostiam & calicem.*

101. Panem ✝ sanctum vitæ æternæ.

101. *Semel supra Hostiam tantùm signat.*

102. Et Calicem ✝ salutis perpetuæ:

102. *Semel super Calicem tantùm.*

103. Supra quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris: & accepta habere, sicuti acce-

103. *Stans ut priùs extensis manibus prosequitur.*

accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel, & sacrificium Patriarchæ nostri Abrahæ: & quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

104. Supplices te rogamus, omnipotens Deus: jube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime altare tuũ, in conspectu divinæ majestatis tuæ: ut quotquot, 105. ex hac altaris participatione

104. Profunde inclinatus, junctis manibus; & super altare positis dicit Supplices &c.

105. Osculatur altare manibus hinc indè super corporale positis.

106. sacrosanctum filii tui,

106. Jungit manus.

107. Corpus, ✝ &

107. Dextrâ signat semel super Hostiam tantùm.

108. Sanguinem ✝ sumpserimus,

108. Semel supra calicem, sinistrâ super corporale positâ.

109. Omni benedictione cœlesti

109. Seipsum signat, à fronte ad pectus signo crucis, sinistrâ positâ infra pectus.

110. & gratiâ repleamur.

110. Prosequitur & gratiâ &c.

111. Per eundem Christum Dominum nostrum, Amen.

111. Iungit manus.

112. Memento etiam Domine famulorum famularũque tuarum N. & N. qui nos præcesserunt cum signo fidei, & dormiunt in somno pacis.

112. Secretò iterum vox Memento, *cum reliquis, dicenda: & extensis & junctis manib9 ante pectus, & usq. ad faciem elevatis, & intentis oculis ad Sacramẽtum super altare facit cõmemorationem fideliũ defunctorum, de quibus sibi videtur, eodem modo, capite aliquantulũ inclinato,* (Gerlac.) *ùt dictum est de commemoratione vivorum. Manus autem primùm jungũtur, post verba,*

113. Ipsis, Domine, & omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis & pacis, ut indulgeas deprecamur

114. Per eundem &c.

115. Nobis quoque peccatoribus,

116. Famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus partem aliquam & societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis & Martyribus: cum Joanne, Stephano, Mathia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Cæcilia, Anastasia, & Omnibus Sanctis tuis: intra quorum nos consortium nō æstimator meriti, sed veniæ quæsumus largitor admitte,

117. Per Christum Dominum nostrum.

Per quem hæc omnia Domine semper bona creas,

118. sancti✝ficas, vivi✝ficas, bene✝dicis.

119. Et præstas nobis.

in somno pacis: *post quæ etiā fit pausa, pro memoria Defunctorum habenda.*

113. Commemoratione facta, stans erectus, ùt priùs extensis manibus iterum prosequitur Ipsis.

114. Jungit manus & caput inclinat.

115. Vocem aliquantulum elevat, & dextra manu sibi pectus percutit, sinistrâ posita super corporale.

116. Prosequitur famulis &c. *stans manibus extensis.*

117. Iungit manus ante pect9.

118. Signat communiter ter super Hostiam & Calicem.

119. Discooperit manu dextra calicem, & genuflexus Sacramentum adorat: tum se erigit & reverenter accipit hostiam inter pollicem, & indicē dex-

120. Per

træ manûs, & cum ea super calicem quem manu sinistra te[n]et circa nodum infra cuppam.

120. Per ip✝sum, & cum ip✝so, & in ip✝so.

120. *Signat ter à labio ad labium intra Calicem, eum tamen Hostiâ non contingat, dicens :* per ipsum &c.

121. Est tibi DEO Patri✝ omnipotenti, in unitate Spiritus ✝ Sancti.

121. *Et similiter cum Hostia signat bis inter calicem & pectus, incipiens à labio calicis, & dicit :* est tibi &c.

122. Omnis honor & gloria.

122 *Tenens manu dextra hostiam super Calicem, elevat eum aliquantulùm simul cum Hostia dicens ·* omnis honor &c. *Et statim utrumque deponens Hostiam collocat super corporale, & si opus sit, digitos extergit, ùt suprà; ac pollices & indices, ut priùs jungens, calicem palla cooperit, & genuflexus Sacramenta adorat.*

PARS III. Ab oratione Dominica usq; ad finem.

123. Per omnia secula seculorum.

123. *Cooperto calice, adoratóque Sacramento, erigit se : & manibus extensis hinc indè super altare intrà corporale positis, dicit intelligibili voce :* per omnia, &c.

124. Oremus. Præceptis salutaribus moniti, & divinâ institutione formati audemus dicere.

124. *Jungit manus, caput Sacramento inclinans, dum dicit :* Oremus.

125. Pater noster, &c. in tentationem. *Min.* Sed libera nos â malo.

125. *Extendit manus, & stans oculis ad Sacramentum intentis prosequitur usque ad finem. Cum dicit :* Et ne nos indu-

cas &c. *non jungit manus; sed sinistrâ super Corporale positâ &*

126. Amen.

126. *Dicto* Amen. *submissa voce, manu dextra, pollice & indice non disjunctis, patenam aliquantulum purificatorio extergens, eam accipit (si tamen facilè tolli non queat, sinistra manus subsidio esse poterit aliàs non adhibenda) inter indicem & medium digitos: quam tenens super altare erectam.*

127. Libera nos, quæsumus Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus, & futuris: & intercedente Beata & gloriosa semper Virgine DEI Genitrice MARIA, cum beatis. 128. Apostolis tuis Petro & Paulo, atque Andrea, & omnibus Sanctis.

127. *Sinistrâ super Corporale positâ, dicit secretò,* Libera.

128. *Elevat manu dextera patenam de altari, & seipsum cum ea signare incipit ad ea verba:* cum beatis Apostolis &c. *cùm se signat, manum sinistram ponit infra pectus: deinde patenam ipsam osculatur. v. g. ubi Crux est in margine nec post osculum rursus extergit.*

129. Da propitius pacem in diebus nostris.

129. *Dicens:* Da propitius.

130. Ut ope misericordiæ tuæ adjuti, & à peccato simus semper liberi, & ab omni perturbatione securi.

130. *Submittit patenam Hostiæ, quam indice sinistro accommodat super patenam super corporale positam, & ut communis mos est, partim pedi calicis innixam, ut postea & partes Hostiæ, & patena ipsa, commodiùs accipi possint; nec fragmenta à tergo patenæ adhæreant: discooperit calicem,*

	& genuflexus Sacramentum adorat: tum se erigens, accipit Hostiam inter pollicem & indicem dextræ manus, & cum illis, ac pollice & indice sinistræ manus eam super calicem tenens.
131. Per eundem Dominum nostrum JEsum Christum filium tuum.	131. *reverenter frangit per medium à superiori parte incipiens. & dicens:* Per eundem &c. *Et mediam partem, quam inter pollicem & indicem dextræ manus tenet, ponit super patenam.*
132. Qui tecum vivit& regnat.	132. *Ex parte, quæ in sinistra remansit, frangit particulam inferiùs, dicens* qui tecum &c.
133. In unitate Spiritûs Sancti DEUS:	133. *Partem majorem quam sinistrâ tenet, adjungit mediæ super patenam positæ, interim dicens:* in unitate, &c.
134. Per omnia secula seculorum. ℟. Amen.	134. *Particulam Hostiæ præcisam quam in dextra manu retinuit, tenens super calicem, quem sinistrâ per nodum infra cuppam retinet, intelligibili voce dicit:* per omnia &c.
135. Pax ✝ Domini sit ✝ semper vo✝biscum.	135. *Cum ipsa particula signat ter à labio ad labium intra calicem dicens:* Pax Domini.
136. *Minist.* Et cum spiritu tuo.	136. *Ad Responsum ministri particulam, quam dextra manu tenet, immittit in Calicem dicens secretò.*
137. Hæc commixtio & consecratio corporis & sanguinis Domini nostri JEsu Christi, fiat accipientibus nobis in vitam æternam, Amen.	137. Hæc commixtio &c, *Deinde pollices & indices super calicem aliquantulùm tergit & jungit, calicem pallæ cooperit, & genuflexus Sacramentum adorat, surgit,*
138. Agnus DEI, qui tollis peccata mundi.	138. *& stans junctis manibus ante pectus, capite inclinato (in* ordine Missæ *inclinatus junctis manibus id jubetur facere) ver-*

139. Miſerere nobis.

+ M Ceremoniale Em. Cardinalis Georg. Barbarigo Epi Patavini id refutat, quin imo dicit nec unquam ponit dextra sup. Altare

140. Agnus DEI, qui tollis peccata mundi.

141. Miſerere nobis.

141. Agnus DEI, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

tam ad Agnus Dei, quam et ad Dne non ſum dignus.

143. Domine JEſu Chriſte, qui dixiſti Apoſtolis tuis: pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: nè reſpicias peccata mea, ſed fidem Eccleſiæ tuæ, eamque ſecundùm voluntatem tuam pacificare & coadunare digneris. Qui vivis & regnas DEus, per omnia ſecula ſeculorum, Amen. 144.

Domine JESU Chriſte, fili DEI vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu ſancto per mortem tuam mundum vivificâſti: libera me per hoc ſacroſanctum

ſùs Sacramentū, dicit intelligibili voce Agnus DEI.

139. *Dextrâ percutiens ſibi pectus, ſiniſtrâ ſuper corporale poſitâ. Quin etiam dextra, dum repetitur percuſſio pectoris, non in aëre hæreat, ſed ſuper Corporale identidem* + *modeſtè reponatur. Quod idem, in ſimili poſtea, ad* Domine non ſum dignus, *iterum fiat.*

140. *Iterum percutit pectus ſibi*

142. *Iterum tertiò percutit. In Miſſis Defunctorum, omittitur percuſſio pectoris: & manus interim ante pectus junctæ tenentur non impoſitæ Altari. Et loco* Miſerere nobis, *dicitur* Dona eis requiem: *& tertia vice addit* Sempiternam. *Tum manus junctas Altari more ſolito imponit.*

143. *Manibus junctis ſuper altare poſitis, oculiſque ad Sacramentum intentis, inclinatus dicit ſecretò.* Domine JESU Chriſte,

144. *Si danda ſit pax oſculatur hìc altare, & dat pacem dicens:* Pax tecum. *Reſp. Et cum ſpiritu tuo.*

In Miſſis Defunctorum non datur pax, neque dicitur præcedens oratio,

ctum corpus, & sanguinem tuum, ab omnibus iniquitatibus meis, & universis malis; & fac me tuis semper inhærere mandatis, & à te nunquam separari permittas: qui cum eodem DEO Patre & Spiritu sancto vivis & regnas DEUS in secula seculorum, Amen.

Perceptio corporis tui Domine JEsu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in judicium, & condemnationem: sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis & corporis, & ad medelam percipiendam. Qui vivis & regnas cum DEO Patre, in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia secula seculorum, Amen. 141.

Si est daturus pacem, osculatur altare in medio, & instrumentum pacis ei porrectum à ministro juxta ipsum ad dextram. hoc est, in cornu Epistolæ genu flexo, & dicit: Pax tecum. *Si non adsit, qui hujusmodi instrumento pacē recipiat à Celebrante, pax non datur, etiamsi illius datio missæ conveniat: nec osculatur, altare, sed dictâ præmissâ Oratione, statim subjungit alias duas hìc præscriptas.*

145. *Quibus orationibus dictis genuflectens Sacramentum adorat, & se erigens.*

146. Panem cælestem accipiam & nomen Domini invocabo.

146. *Secretò dicit:* panem &c. *quo dicto, dextra manu accipit de patena reverenter ambas partes Hostiæ, & collocat inter pollicem & indicem sinistræ manus, quibus patenam inter eundem indicem & medium digitos supponit, & eâdem manu sinistrâ tenens partes hujusmodi (ut quantùm fieri potest, circulus Hostiæ integer appareat) super patenam intra calicem, & pectus parùm inclinatus: non tamen cubitum sini-*

strum Altari imponens, sed suspensum inter pectus & Calicem tenens, manu interim nihilominus, nè libera in aëre hæreat, decenter aræ imposita.

147. Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantùm dic verbo, & sanabitur anima mea,

147. Dicit voce aliquantulùm elata tribus vicibus : Domine non sum dignus, &c. *non retrahens pedem reverentiæ causâ, aut genu curvans, dextrâ tribus vicibus percutit pectus suum.*

2. Domine non sum &c. 3. Domine non sum dignus, &c. anima &c. 148.

148, Ex sinistra accipit ambas partes prædictas Hostiæ inter pollicem & indicem dextræ manus.

149. Corpus Domini nostri JEsu Christi, custodiat animam meam in vitam æternam.

149. Et cum illa supra patenam signat seipsum signo Crucis, (nondum, à Rubrica, erigere se jussus) ità tamen ut Hostia non egrediatur patenæ limites immotæ, dicens : Corpus Domini nostri &c.

150, Amen.

150. Se inclinans nunc profunfundiùs, quàm antea, medii corporis inclinatione, & cubitis super altare positis, reverēter easdem sumit, ambas quoq; man9 ante faciem (non indecorè tamen, & ut summitas digitorum os circiter contingat : nares ponit Gerlac.) *jungit, & aliquantulùm quiescit (non inclinato capite) in meditatione SS. Sacramenti.*

151. Deinde depositis manibus dicit secretò: quid retribuam, &c. *& interim discooperit Calicem, genuflectit surgit, accipit patenam, inspicit corporale, colligit fragmenta cum patena, si quæ*

151. Quid retribuam Domi-

mino pro omnibus, quæ retribuit mihi?

quæ sint in eo, patenam quoque diligenter cum pollice & indice dextræ manûs super calicem extergit & ipsos digitos, ne quid fragmentorum in eis remaneat.

Si verò adsint Hostiæ consecratæ super corporale positæ pro alio tempore conservandæ, factâ priùs genuflexione reponit eas in vas ad hoc ordinatum, & diligenter advertit, ne aliquod fragmentum, quantumcunque minimum, remaneat super corporale: quod si fuerit, accuratè reponit in calicem.

152. Calicem salutaris accipiam, & nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, & ab inimicis meis salvus ero.

152. Post extersionem patenæ, junctis pollicibus & indicibus calicem dextra manu infra nodum cuppæ accipit, sinistrâ patenam dicens: calicem &c.

153. Sanguis Domini nostri JEsu Christi, custodiat animam meam in vitam æternam, Amen.

153. Signans se signo crucis cum calice dicit: Sanguis Domini &c. *& manu sinistra supponens patenam calici, stans reverenter sumit totum sanguinem cum particula in calice posita non inconcinnè reclinando, & gyrando caput, aut Calicem; quem post sumptum S. sanguinẽ sæpius làbere juxta tradita hìc p. 2. tit. 27. n. 2. aut ad colligendas guttas, elatum in sublime super patenam evertere, indecorum est,* Gerlac. *p. 2. tit. 10. §. 28.*

154. Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus; & de munere temporali

154. Sumpto S. sanguine dicit secretò. Quod ore sumpsimus. *Et super Altare (misà*

rali fiat nobis remedium sempiternum.

Ministri parva statura aliud exigat) porrigit Calicem Ministro in cornu Epistolæ, vinum infundente, quo se purificat, supponens iterum patenam Calici.

155. Corpus tuum Domine, quod sumpsi, & Sanguis quem potavi, adhæreat visceribus meis: & præsta, ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura & sancta refecerunt Sacramenta. Qui vivis & regnas in secula seculorum.

155. *Deinde vino & aquâ, interim dicens* Corpus tuum &c. *(manens in medio Altaris, non accedens ad cornu Epistolæ,* juxta Gerlac. & Arnaud. *aut certè in abitu & reditu, faciens competentem reverentiam vel Cruci, vel S. Sacramento) abluit pollices & indices super Calicem (non jam super Altare, ex præscripto, porrigendum) quem tamen, factâ ablutione, in Corporali, non procul à purificatorio (quo mox abstergit digitos) locare, videtur esse decentius, (Per se autem loquendo non peccat, qui vel solâ aquâ, vel solo vino digitos abluit* P. Gobat. *tr. 3. n. 853.) cavendum verò est, ut nè defluentes guttæ, vel ex digitis, vel pede Calicis si quibus fortè aspersus fuerit, Corporale commaculent.* Gerlacus *l. c. 33. Neque etiam pes Calicis, si conspersus sit, Purificatorio, ad solos usus sacros adhibendo, sed alio linteo tergendus erit.*

Observanda, in Communione populi, alibi nota sunt.

156. Amen.

156. *Ablutionem sumit, sinistra supponens Purificatorium Calici, & extergit os, & calicem purificatorio; quo facto purifica-*

torium extendit super Calicem & desuper patenam, ac super patenam, parvam pallam, & cooperit Calicem velo, ac utráque manu adhibita sinistra ad nodum, dextra super Calicem, removet eum in sinistrum latus, ut plicari queat corporale: tum dextra manu recipitur bursa, quæ post insertum corporale, ità Calici imponitur, ut ejus apertura antrorsum, non ad latus, respiciat: deinde acceptum denuo circa nodum, sinistra manu Calicem, dextra desuper posita, collocat in medio Altaris, & velum aptat, ut, sicuti in principio Missæ, totus Calix lateat.

157. Ecce Virgo concipiet, &c.

157. Facit Cruci profundam reverentiam, & à medio ad cornu Epistolæ accedens stans manibus junctis, legit Communionem: Ecce Virgo &c. *qua lecta junctis iterum manibus ante pectus vadit ad medium Altaris, & eo osculato vertit se ad populum à manu sinistra ad dextram.*

158. Dominus vobiscum.

158. dicit Dominus &c. *& per eandem viam redit ad librum.*

159. Oremus. Gratiam tuam, &c.

159. dicit Oremus: *& ùt suprà Orationes eodem numero & modo, uti dictæ sunt collectæ.*

160. Secula seculorum.

160 Claudit librum & jungens manus ante pectus, revertitur ad medium altaris, eóque osculato.

161. Dominus vobiscum.

161. Vertit se ùt suprà & dicit: Dominus vobiscum, *quo dicto stans, junctis manibus versus populum.*

162. Ite

162. Ite Missa est, *Vel*

162. *dicens: si dicendum est,* Ite, *& per eandem viam revertitur ad altare. Si verò non sit dicendum, revertitur eodem modo per eandem viam ad medium altaris.*

163. Benedicamus Domino.

163. *Ubi stans versus illud junctis ad pectus manibus dicit;* Benedicamus.

164. Requiescant in pace.

164. *In missis defunctorum eodem modo stans versùs altare dicit;* Requiescant.

In Quadragesima autem à feria 4. Cinerum usque ad feriam 4. majoris hebdomadæ, in feriali officio postquam Celebrans dixit orationes post communionem cum suis solitis conclusionibus antequam dicat; Dominus vobiscum. *Stans in eodem loco ante librum dicit;* Oremus, Humiliate capita vestra Deo, *Caput inclinans Cruci & extensis manibus subjungit eadem voce,* Orationem super populum, *ibidem positam; quâ finita osculatur altare, & vertens se ad Populum dicit;* Dominus vobiscum *& alia ut suprà.*

165. Placeat tibi sancta TRINITAS obsequium servitutis meæ & præsta: ut sacrificium, quod oculis tuæ majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihique & omnibus pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile. Per Christum Dominum nostrum. 166. Amen.

165. *Ante medium altaris junctis manibus super eo, & capite inclinato dicit secretò,* Placeat &c.

166. *Osculatur altare & elevatis oculis extendens, elevans & jungens manus dicit;* Benedicat.

Bene-

Benedicat vos omnipotens 167. DEUS.

167. Cruci inclinat & versus ad populum, semel tantùm benedicens etiam in missis solemnibus

168. Pater, & Filius, ✝ & Spiritus sanctus, Amen.

168. Prosequitur: Pater & Filius *&c. vertens se dextrorsum, ad cornu Evangelii, si non prostet Venerabile.*

In missis defunctorum omittitur benedictio, & dicto Placeat, *osculatur Altare, & statim.*

169. Dominus vobiscum.

169. Accedit ad cornu Evangelii dicens: Dominus &c.

170. Initium S. Evangelii secundùm Joannem. In principio erat &c.

170. Signat Altare (sed tantùm, si Venerabile non prostat) vel librum & se, ùt suprà in Evangelio primo.

171. ET VERBUM CARO FACTUM EST.

Minister. Deo gratias.

171. Genu flectit: & si prostet Venerabile parùm versùs illud, aliàs versùs cornu Evangelii.

Finito Evangelio, rediens ad medium Altaris facit competentem vel Cruci, vel SS. Sacramento, ibidem reverentiam, & disposito calice eum accipiens infra infimum gradum Altaris descendit, & vel profundè se Cruci iterum inclinat, aut coram SS. Sacramento genuflectit, discedénsque ab Altari Sacristiam versùs pro gratiarum actione dicit: Antiph. Trium puerorum &c.

Orationes dicendæ, cùm Sacerdos induitur Sacerdotalibus paramentis.

Cùm lavat manus, dicat:

DA, Domine, virtutem manibus meis ad abstergendam omnem maculam: ut sinè pollutione mentis & corporis valeam tibi servire.

Ad

Ad Amictum, dum ponitur super caput, dicat:

IMpone, Domine, capiti meo galeam salutis, ad expugnandos diabolicos incursus.

Ad Albam, cùm eâ induitur.

DEalba me, Domine, & munda cor meum: ut in sanguine Agni dealbatus, gaudiis perfruar sempiternis.

Ad Cingulum, dum se cingit.

PRæcinge me, Domine, cingulo puritatis, & extingue in lumbis meis humorem libidinis: ut in me maneat virtus continentiæ, & castitatis.

Ad Manipulum, dum imponitur brachio sinistro.

MErear, Domine, portare manipulum fletûs & doloris: ut cum exultatione recipiam mercedem laboris.

Ad Stolam, dum imponitur collo.

REdde mihi, Domine, stolam immortalitatis, quam perdidi in prævaricatione primi parentis: & quamvis indignus accedo ad tuum sacrum mysterium, merear tamen gaudium sempiternum.

Ad Casulam, cùm assumitur.

DOmine, qui dixisti, jugum meum suave est & onus meum leve: fac, ut istud portare sic valeam, quòd consequar tuam gratiam, Amen.

Fr. Stanislai Mikolaszewski Ord. Min. [illegible]
[illegible]
[illegible]

Notata circa Celebrationem Missæ ex Rubro Diecesano in Nativitate Dni &c. tum ex Italico

Decretum S.R.C. 29 7bris 1714.

In Vigilia et infra Octavam Nativitatis Dni n' dicunt Missæ Votivæ et Defunctorum.

1. Hodie dicuntur Missæ tres, v[el] una t[an]tum. qui e[nim] duas celebraret faceret contra mysterium vide Laymann. Lib 5 Tra: 3 cap. 4 de Sacrificio Missæ num: 6 et alios.

2. Si quis unam t[an]tum dicere velit, dicenda erit ultima, in cujus fine legitur Evang: de Epiph:

3. In duabus prioribus n' sumitur ablutio et Purificatio, sed digiti super aliquod Vas mundum aut super alium Calicem (n' autem sup[er] eum[que] in quo celebratur) ad hunc effectum præparatum abluuntur et pala poni d[ebe]t sub Calicem in ablutione digitorum n' in mappa ob reverentiam Calicis n' purgati remanentis Sanguinis in eo[rum]. Dicuntur t[ame]n Orationes. Quod ore sumpsimus

Et Corpus Tuum Dne

4 In 2da et 3tia Missa Calix tergi n. debet post Offertorium Hostiæ et ne id per errorem contingat purificatorium post offertorium 1mæ Missæ v. in Bursa v. super calicem sive sp dictum vas relinquat. Species St. Sanguinis quantum possibile est, sumant, ita, ut nihil ex ipso pro sequenti Missa relinquat.

5

6 Si quis per inadvertentiam ablutionem in 1ma Missa v. 2da sumpserit amplius hac die celebrare n. poterit.

7 Si quis omnes tres Missas consequenter dicere v. n. potest v. nolet calicem ad sacristiam referat cum sequentibus Cautelis. 1mo Ut imediate super calicem ponat patena inversa et deinde pala. 2do ut purificatorium n. sit super Calicem sed in Bursa. 3tio Ut ob reverentiam Specierum, quæ remanere potuerunt Corporale v. patena substernat.

Apponit

Apponit Decretum S.R.C.1641 decemb.
die 7. Non licet in media nocte Nativitatis
Dnicae celebrare successivè alias duas
Missas et in eis Sacram comunionem exhi,
bere fidelibus illam deposcentibus sed id
nimis omnino prohibitum.
Ex Rubricella Italica 1715 et 1716
Sacerdos si paramentis indutus debeat
aliquantulum expectare abstineat ab ociosis
loquiis, sed in silentio devotus meditationi
vacet et orationi.
Stolam ferre Sacerdos prope collum et
non post terga vertentem est encontra
Rubricam et contra significationem, nam
per Stolam significat funis a Judaeis im,
positus super collum Xti D. significat etiam
suave jugum Legis Dni, et jugum collo nō
terga imponitur. Qui aliter facit ut notat
quidam Author, videtur potius ferre peras
vulgo Bisagi, quam Stolam immortalitatis.
3 Celebrans nihil ponat super calicem
praeter ea, quae ad ipsum ornandum per
tinent, ideo Sudarium et conspicilia

n. sunt supra Bursam ponenda sed
potius ministro tradenda ut ipse deferat

4 Sacerdos pergens ad celebrandum non
debet dicere Psalmum Miserere nec aliquod
aliud. Rediens vero ad sacristiam debet dicere
Canticum trium puerorum. etiam in Missa
de Defunctis. non vero Te Deum laudamus
vel aliud orationem. Cum in sacristia non debet
benedicere manu Ministrum, sed voce tantum
modo idest. Dominus te benedicat. vel Benedictio
Dei Omnipotentis Patris et Filii et
Spiritus Sancti descendat super te et maneat semper.

5 Sacerdos celebraturus transiens ante
Altare ubi expositum est Sacramentum
genuflectit primo utroque genu, deinde
aperto capite illud adorat mox iterum
cooperto primo capite et manu super
Bursam posita surgit et sine genu-
flexione prosequitur.

6 Corporale omnino poni debet intra Bur-
sam nam aliter faciendo violantur Mis-
salis Rubricae quae tribus in locis clare
praecipiunt intra Bursam esse ponendum

Etsi Hispan

Et si Hispani deferunt extra Bursam hoc faciunt ex Privilegio illis a Pio 5 concesso.
Dici pt Missa de S. Titulari altaris die, quo occurrit, licet de eo n recitet Officium et dicit Gloria in Excelsis cum tribus Orationibus nempe secunda de officio diei, (quod subintelligi n debere cedit alias talis missa n pt dici) et tertia quae 2da loco erat dicenda.
De Sancto n dum Canonizato sed tantum beatificato fieri n pt commemoratio in missa v officio extra diem deputatum a Summo Pontifice et tunc duntaxat ab illis quibus concessum est Indultum et si sint Regulares nec hoc facere possunt extra Ecclesias suae Religionis, nec in oratione A cunctis nominare et talis est praxis Urbis.
9 In Missis Festorum de Patronis aut de Sanctis, quorum ht Corpus v aliquam insignis Reliquiam, quae ritu duplici celebrantur dicitur Credo n tm in Missis illorum qui semidupli ci ritu coluntur, nec etiam extra propriam Ecclesiam illorum qui ut supra duplici ritu venerantur.

10. In festis occurrentibus in Quadragesi-
ma. Quatuor temporum et Vigiliis nulla adest
Regularibus obligatio dicendi duas mis-
sas Conventuales, hoc enim onus dunta-
xat Cathedralibus et Collegiatis Ecclesiis
imponitur. Quamvis fere in omnium
Religiosorum Ecclesiis viget haec valde lau-
dabilis consuetudo se conformandi cum
Collegiatis, ideo quandocunque casus evene-
rit dicuntur duae Missae una de festo post
Tertiam, altera de feria post Nonam (si
aliter consuetudo suadeat) in quibus relin-
quitur commemoratio ad invicem, etsi fieri de-
beat Commemoratio Sancti Simplicis vel Bea-
tae fiat in missa de festo. Si vero Commemo-
ratio Vigiliae facienda erit in missa Feriae

11. Quando permittitur oratio ad libitum non est di-
cenda Ecclesiae, nam convenit cum Orate A
Cunctis et essent eadem. uniterbie, nec est
conveniens Oratio pro seipso Sacerdote co-
ram Superiore vel Principe nec in missa con-
ventuali etiam ipso absente.

In diebus depositionis tertio, septimo, trige-

simo et An

anno et Anniversario et quorum predefunctis solenniter celebrat dicenda est tantum
Una Oratio cum Sequentia: Dies irae. & In
missis vero quotidianis dicuntur plures Orationes et in simplicibus (inter quas Oratio
fidelium semper ultimum locum tenet) et
dicatur Dies irae & quae in his missis dicuntur
pro libitu Sacerdotis.
Cum celebratur missa Votiva alicujus Sancti;
dicuntur Orationes ut in festo, sed ubi legitur
Natalitia v. Festivitas aut Solemnitas
dicitur Commemoratio. Potest etiam pro missa
Votiva alicujus Sancti celebrari ex com-
muni ejusdem.
4 In Conclusione Orationis cum dicit
Per Dnum nrum. vel Per eundem Dnum nrum, tunc
Sacerdos caput inclinat et jungit manus
easque junctas tenet usque ad finem. Quando
autem Concludit Oratio Qui tecum v. Qui vivis
et regnat tunc inclinat Caput et jungit
manus cum dicit in Unitate et pariter usque
ad finem illas tenet junctas.
5 Sacerdos debet legere Missam voce gravi et
decora

decora prout tm̄ decet mysterium unde
reprehensibiles sunt, qui missam celebrant
voce omnino depressa et multo magis
qui admodum elevata et clamorosa con,
turbando attentionem sacerdotum eod
tempore in Eccl.ª eadem celebrantium
16 In Evangelio Dominicae tertiae post Pen,
tecosten dicidt, everrit ut revera ex[illegible]
impressum est, et n'everit, ut aliqui ex ve
locitate, languore et inadvertentia legunt.
17 In fine Passionis Dnicae Palmarum et feri
arum tertiae et quartae, sequentium
Celebrans osculatur Librum in ea par,
te, quae legitur in tono Evangelij dicens
Per Evangelica dicta deleantur nra delicta
et Minister respondet Laus tibi Christe
et est comunis etc
18 Regulares n' pnt dicere Credo in festis
Sanctorum sui Ordinis (licet ipsis con,
cedatur) quando n' celebrant in proprijs
Ecclesijs. Hoc illis videbitur aliquantulum
durius[illegible] sed aperte colligitur ex Rubr.
ex miss[illegible]

ex missalis de Symbolo Tit. 11 nro 1mo.
19 In Missa Votiva de Passione Dni ad illa verba Evangelij. Et inclinato Capite emisit Spiritum n'est genuflectendum neq pausa aliqua facienda.
20 Ad Offertorium 2dæ et 3tiæ Missæ Nativitatis Dni n' debet poni Calix super nudas tabolas a Cornu Epistolæ propter reliquias S. Sanguinis sed eius supponi dt saltem Palla in eius Cornu prope ampullas seu manutergium
21 In missis Votivis quæ dicunt infra Octavas Nativitatis Dni dicitur Præfatio et Communicantes de Nativitate Dni, etiamsi missæ Votivæ propriam habeant Præfationem excepta missa Votiva B.M.V. in cuius Præfatione fit mentio de Nativitate et ferè eundem sensum habet. Communicantes tn, etiam in missa Votiva de B.M.V. erit de Nativitate.
22 Ritus pulsandi ter campanulam cum aliqua distinctione seu morula cum videlicet Sacerdos adorat et elevat et reponit Hostiam seu Calicem sicuti est in Rubrica

prior.
in Rubrica, ita decentior est et congruentior, quam posterior, pulsandi continuatio: ut eo modo pulsandi cum pausa cesset. non turbetur devotio fidelium.

23. Non est dicendum clara voce, memento pro Vivis aut et omnium circumstantium: nec item memento mortuorum non debent claudi oculi, sed potius in Sacramentum intenti teneri.

24 Sacerdos in omnibus genuflexionibus, Papae post utramque consecrationem, monet a S. Francisco Salesio, adorando offerre Deo cunctas adorationes, quas in Caelo ei exhibent Beati et in tota terrarum orbe. Sancta Mater Ecclesia Catholica.

25 Quoties pertranseunda est Hostia consecrata vel S. Franciscus ut observat, Domino mentaliter singularis pietas B. Mariae qua Filium suum pertractabat in Infantia

26 Ad Agnus Dei in missa celebrans dextera percutiens sibi pectus, sinistram semper corporali positam teneat, dexteram vero dum repetit percussio pectoris non in aere

nō in aere hæreat, sed super Corporale identidem modestè reponat. Quod etiam inculcandum postea ad Domine nō sum di=gnus iterum fiat. Sic tamen cum dicit Agnus Dei, antequam sibi pectus percutiat, jun=gendæ sunt manus ante pectus, et in Mis=sis Defunctorum stans inclinatus, sic te=nere debet junctas ante pectus, nō tamen super Altare positas.

27. In Purificatione digitorum Sacerdos adhi=bere debet Vinum et aquam, nec potest quisquam purificare se aquâ tantum sine Vino nec econtra inconsulto Summo Pontifice.

28. Calix in fine Missæ ita operiendus est, ut in anteriori parte totus late=at. Unde nec rectè faciunt, imo contra Rubricam sic explicatam à Gavant etc. Illi Sacerdotes, qui statim ac Calicem accomodaverint antequam pergant ad di=cendas Orationes post Comunionem Ve=lum supra Bursam revolvant ut ita cau=tius in fine ab Altari descedant perinde ac si obiter id esset ... proh dolor!

Gloria in Excelsis in missa quando dicat.
In Missa dicitur Gloria in excelsis sicut in missali notat insuper dicat in dominicis ipsis quando ad Laudes dicat Psalmus Dominus regnavit decorem indutus est etc quando vero in Laudibus hic Psal. non fit. sed Confitemini etc tunc non dicat Gloria in Excelsis etc.
Observet Sacerdos dum celebrat ad majus Altare veniens ad Introitum post genuflexionem non faciat Capitis inclinationem est enim contra Rubricam. Sola enim genuflexio tantum debet fieri, etiam quando est expositum SS. Sacrament. hoc fac accedens et rediens ab Altari nec facias superfluas Ceremonias. Item dum dicit aufer a nobis, quaesumus etc. ad altare non debet fieri genuflexio sed Capitis profunda inclinatio.
Sacerdos ante missam provideat sibi in Sacrario et signet signacula missae, est enim concessa Indulgentia, qui hoc fecerint! alias turpe et indecorum ad altare quaerere. et revolvere totum missale. Sicut dolosum remittere librum ad Sacrarium cum paratus iam debet ad Sacrificium accedere nec distractiones admittere sine

quibus negligens eē n̄ pt sibi et auditori molestiā creando etc.
Sacerdos caveat ne servitori, et auditori nauseā faciat dum contra bonos mores, nasū purgat et conspuit gradus altaris cum ideo sputatoria dant̄. Quod observandū cum maxime in missa in Choro Sacrario, Capitulo dud lectis Lectio et in Ecclesia. Honesti viri et aulici angulum quaerunt dum excrementa p̄jiciunt. Religiosi debent eē politiores.

Ex Libro cui Titulus Dubia Regularia sive accu
rata breuisq Discussio Difficultatu circa Religiosa
Persona atq familias etc. Auth: P Laurent: de Portz
Ord minoru de observan 1630 Lugduni.

~~Pag~~: 86 Canonica Portio.

Hanc tenens solvere illi Religiosi qui ante Concilij
Trid: illa solvebant p 40 ann: ante dictu Concilium.
Ista quarta funeralis est solvenda solu de illis
quæ deferunt cum Corpore defuncti: vinoste triti
co et similibus: non vero de missis Candelis, offi,
cijs defunctoru neq de relictis in testamento dan,
dis & deferendis post diem sepultura. Rodr et miran
da Tom 2 q 48 art 7.

Innuit Rodriquez 3 tom q 4 56 art 8 cum ibi ci,
tatis, q si Parochus spoliavit funus antequa venire,
ad manus eorum quib debebat perdit quarta fu,
neralem. Vide ibi.

Si moriens elegit sepultura apud Regul: et in suo
testam: reliquit legatu pro sua Parochia
quod æquivalet quarta funerali tale legatum
computandum est pro quarta parte et n debet
amplius quarta funeralis Rodr citta q 89 tom 2 a 7
cum 7 DD. et miranda.

Observanda in Cerimonijs in Quadrages[ima] In Heptimana Sancta

Fer 4. Palmaru: post Completorium finitu transfert statim cum Pixide sine velo Simul Venerabile assistentibus Reverentis cum accensis saltim Candelis 4. ad locum praeparatum in Sacrario in Silentio nihil cantando sine pulsu Campanae Fer 5 in Coena Dni iterum SS Venerabile a Sacerdote privatim ad majus altare transfertur et pro Communicandum populum reponitur in Tabernaculo post finitam missam Solemnem Praelatus Pixide cum Particulis et Calicem cum SS Hostijs coopertum velo albi Coloris tectum cooperit bohice alias velamento ad Collum posito incipiens Hymnum Pange lingua gloriosi submissa voce Sacerdotibus assistentibus cum candelis procedentibus et cantantibus eundem Hymnum ad locum in Sacrario bene paratum. Vesperae absolvuntur post finitas Vesperas Statim denudatio Altarium per Praelatum assistentibus Sacerdotibus et Cantantibus ex Psalterio Psalmus 21 Deus Deus meus Post Prandium hora 3tia mandatum in Refectorio inter Candelabra et accensas Candelas Stat Crux: Subprior legit Evangelium petit Benedictionem a Praelato post finitum incensatur Praelatus, Fer 6ta. post Nonam Praelatus alba indutus Stola violacei Coloris legit ex missali Epistolas Passionem Crucem excooperit in Cornu Epistolae ante pedum altari hodie pro missam applicatur

postea reponit in medio lecteri asso omnibus extinc
tat[?] tremens post finita Cerimoniam ante inchoa
tionem missae in Casula nigri Coloris vadit, prae
dentibus Sacerdotibus ad Tabernaculum ubi Ssmum repo
situm inde exportat ad majus Altare utrinque[?] tras[?]
incipiendo Vexilla Regis etc. post finitam Cerimoniam
nem processionaliter cum Venerabili Sacramento va
dit et reponit in Sepulchro. Et quia oblongio
res Cerimoniae dicto hora ab pulsari pro nona.
post repositionem Ssmi incipiunt Vesperae in
Choro pro salutare Angela post Vesp. pulsat.
Sabbato Scto post nonam ad benedicendum no
vum ignem in alba et stola violacei coloris
quod ibi deponit et alba ibi parat dat post
benedictionem intrant oes cum cruce et candelis accensis ad crucem in Ecclesia et ac
cendit Triangularem Candelam cantans Lumen Xti
et respondit Deo gratias
ter. ad altare majus pervenientes benedicit gra
na lumen lampadis etc. et ut in missali. et
postea sequuntur Prophetiae ante sedem et tunc co
loris violacei, ad missam solennem coloris albi ad
Gloria in excelsis pulsant oes Campanae et pax in missa
non datur. caetera vide in missali et eodem die et in Ceremoniali.

In Sepulchro.

In Sepulchro. Xti Dni

In Sepulchro Xti Domini

In Sepulchro Xti Domini.

In Sepulchro Xti Domini

4
23
92

67

